

Space for Available
for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa
@gmail.com

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪਿਤੁਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੰਸਾ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 269, ਮਿਤੀ : 13 ਸਤੰਬਰ 19 ਸਤੰਬਰ, 2024 ਵੈੱਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਕਮਲਾ ਤੇ ਟਰੰਪ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਦੋਹੋਂ ਪਰਵਾਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਦੇ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਫੈਮੋਕਰੋਟਿਕ ਤੋਂ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਆਹੋ—ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਨ ਵੈਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਪਵੇਗੀ। ਇਥੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ—ਕਿਹੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਸਟੈਂਡ ਹੈ।

ਪਰਵਾਸ

ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਸਰਹੱਦੀ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਦੇ ਪਾਈਵੇਟ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। 2023 ਵਿੱਚ ਮੈਕਸੀਕੋ ਬਾਰਡਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇਤ੍ਰ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੁਹਿਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੰਧ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਰਹੱਦ ਸੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ

ਹੈਰਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਕੰਮਕਾਜ਼ੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਭੋਜਣ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਰਿਆਨੇ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ, ਪਹਿਲਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੈਂਨ 'ਤੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਹਿਗਾਈ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਗਰਭਪਤ

ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਵਿੱਚ ਗਰਭਪਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਉਭਾਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜੱਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਗਰਭਪਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸਲ

ਵਿੱਚ 1973 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋ ਬਨਾਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਜ਼ਗਾਇਲ ਦੇ ਕੱਟੜਪੇਖੀ ਸਮਰਥਕ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਕਿਵੇਂ ਖਤਮ ਕਰਨਗੇ।

ਵਿਆਜ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਦਰਮਦ 'ਤੇ ਕਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਟਰੰਪ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ 10-20 ਫੀਸਦ ਕਰ ਦੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਕਰ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਉਸਤੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਕਰ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ 10-20 ਫੀਸਦ ਕਰ ਦੀ

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 26I

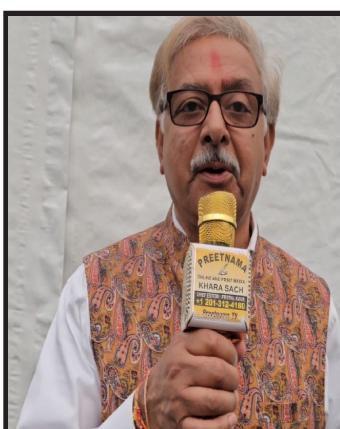
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

The 6th Ganesh Mahotsava, hosted by Indo American Festivals New York Inc.

Roslyn, NY — The 6th Ganesh Mahotsava, organized under the leadership of Chairman Dr. Ravindra Goyal and President Suman Sharma, took place with grandeur on September 6th, 7th, and 8th at Christopher Morley Park. The event was marked by a three-day celebration of devotion, culture, and unity. Devotees gathered with enthusiasm to offer prayers to Lord Ganesha, embracing the rich traditions of the Ganapati.

series of cultural performances by various artists, including traditional music and Garba, which filled the park with energy and devotion.

The celebration was graced by notable dignitaries, including the Town Clerk of North Hempstead, Ragini Srivastava; Pragya Singh from Visa and Attestation Services at the Consulate General of India, New York; Assemblywoman Jenifer Rajkumar; Assemblyman Edward P. Ra; and Grammy Award-winning artist Falguni Shah along with many other esteemed guests. Their presence added to the grandeur of the event. A painting competition was organized for the children, allowing them to express their creativity while celebrating the festival. The painting competition was coordinated by Anurag Nigam and sponsored by Put on a Smile .The atmosphere of devotion was complemented by the spirit of community service, with free food served to all attendees throughout the event.

The 6th Ganesh Mahotsava successfully blended devotion and fun, uniting families and community members in a joyful celebration of faith, music, and tradition. The event, with its diverse cultural activities, continues to be a hallmark of the Indo-American community's vibrant cultural calendar.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

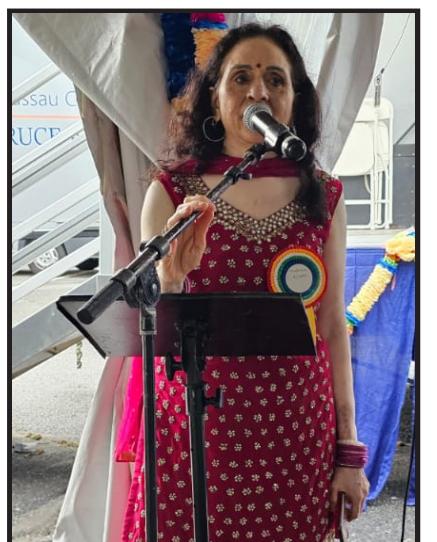
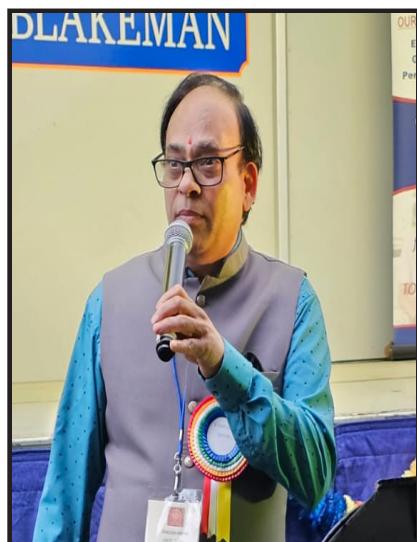
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

The 6th Ganesh Mahotsava, hosted by Indo American Festivals New York Inc.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

The 6th Ganesh Mahotsava, hosted by Indo American Festivals New York Inc.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19 SEPT , 2024

The 6th Ganesh Mahotsava, hosted by Indo American Festivals New York Inc.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

The 6th Ganesh Mahotsava, hosted by Indo American Festivals New York Inc.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19 SEPT , 2024

FEB 13 - FEB 27. 2025

Australia & New Zealand

15 Days

PRIVATE COACH TOUR

\$5999

PER PERSON
BASED ON DOUBLE
OCCUPANCY

AUCKLAND

ROTORUA

SYDNEY

CHRISTCHURCH

MELBOURNE

QUEENSTOWN

CAIRNS

PACKAGE INCLUDES:

- 5 Star Luxury Accommodation
- All Breakfast & Dinner
- All Internal (Domestic) Flights within NZ & AUS
- All Airport Transfers
- All Sightseeing
- All Private Transportation

SUNRISE TOURS & TRAVEL

Book your package now!

📞 516-216-4433 / 516-690-1257

✉️ msmiglani22@gmail.com

📍 22 W Marie St, Hicksville, NY 11801

Preetnama

Khara Sach

**Chief Editor
Pritpal Kaur**

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT ,2024

18th Grand mela Glencove super successful mela held in Mata Sahib Kaur Gurudwara Sahib Glencove Long Island NewYork .

All Gurudwara Sahib Of NY committees, Organizations and number of Political leaders also attended this Mela .

Congratulations to Mela Team and Gurudawara Sahib Committee for this wonderful super duper hit Mela.

Despite the resounding success and throngs of attendees at the Mela, the absence of the late Mr. Davinder Singh was palpable, as he was instrumental in making every Mela event a memorable one.

NewYork- (Preetnama) - Super Successful 18th annual Grand Glencove mela held in Mata Sahib Kaur Gurudwara in Long Island New York on Sunday September 8th, 2024. Thousands of Indian community peoples attend this Grand Mela. Bingo , raffle prizes. People enjoyed Culutral program like Gidha , Bhangra folk dances . It was a sea of humanity at Gurdwara Glen Cove annual Vaisakhi Mela. All Gurudwara Sahib Of NY committees, Organizations and number of Politit-

Mela started with Ardas and Shabad Kirtan and finished with cal leaders also attended this Mela . As before, the organizers ensured

adequate entertainment for all age groups. There were stores which sold clothing and jewelry. These stores attracted a large number of women. Then there were eateries and free langar which served the best and a variety of food . On top of it, there was the entertainment segment. A lot of Bhangra, dances and singing formed part of entertainment. There was wonderful kids carnival too. Kids enjoyed free rides , free ice cream , Pizza etc. Mela team did very hard job to make this mela successful. Despite the resounding success and throngs of attendees at the Mela, the absence of the late Mr. Davinder Singh was palpable, as he was instrumental in making every Mela event a memorable one. But his daughter i Kirpa Kaur i played big role to make this mela successful like his father . Preetnama Media feel blessed to coverage this amazing Mela

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

18th Grand mela Glencove super successful mela held in Mata Sahib Kaur Gurudwara Sahib Glencove Long Island New York .

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

Khara Sach

Chief Editor

Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com 30 AUGUST TO 05 SEPTEMBER, 2024

18th Grand mela Glencove super successful mela held in Mata Sahib Kaur Gurudwara Sahib Glencove Long Island New York .

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor

Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

18th Grand mela Glencove super successful mela held in Mata Sahib Kaur Gurudwara Sahib Glencove Long Island New York .

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

18th Grand mela Glencove super successful mela held in Mata Sahib Kaur Gurudwara Sahib Glencove Long Island New York .

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

18th Grand mela Glencove super successful mela held in Mata Sahib Kaur Gurudwara Sahib Glencove Long Island New York .

ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. 'ਚ ਕੀਤਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦਾ ਵਫਦਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. ਭਾਰਤੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸਿੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਮਰੀਕਾ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. 'ਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ' ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡੈਲੀਰੋਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸ਼ੰਸੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੁਰਿਵੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਸ: ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਅਤੇ ਚੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੋਹਤਬਰ ਸੱਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਸ: ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ' ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅੱਡੇ ਸ਼੍ਰੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਡਿੱਪਾ

ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੰਦੀਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਾਟਾਂਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਇਕਤੱਰਤਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਜੱਸੀ' ਨੇ ਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਨੇ ਛੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਦੇ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪਰਾਏ ਮੁਲਕ 'ਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਨਾਮਣਾ ਬੱਟਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਮ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਸਟੇਟ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਈ 30 ਹਥਿਆਰ ਦੇਸੀ ਖੇਡ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਟ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਬਣੀ

ਵਿਕਰੀ ਪਰਮਿਟ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਮੁਅੱਤਲ

ਨਿਊਯਾਰਕ — ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਸਦੀ ਉੱਥੀ ਸਿੱਖ ਸਖ਼ਜ਼ੀਅਤ ਵੱਲੋਂ ਡਾ: ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਮਯੂਨਿਟੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੱਤਕਾ

ਖੇਡ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਸੂਬੇ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਲੋਂ ਮਾਣ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ (2023 ਵਿੱਚ) ਹੀ ਡਾ: ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਂਹੀ ਕਮੀਟੀਨੀਟੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਵਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਈਟੂ ਹਾਉਸ ਵਲੋਂ ਵੱਕਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ਼ੈਡੈਨਸ਼ੀਅਲ ਲਾਈਫ਼ਟਾਈਮ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਐਵਾਰਡ @ ਨਾਲ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਸਿਟੀ ਕੌਲੋਲ-ਨੋਰਵਿੱਚ, ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟਰ ਕੈਪੀ ਆਸਟਨ, ਰਿਪਰਜੇਨਟੇਵਰ ਡੈਰੇਲ ਵਿਲਸਨ ਅਤੇ ਕੈਵਿਨ ਰਯਾਨ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੌਨ ਰਾਂਹੀ ਉਚੇਚੀ ਵਾਈਟੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨਮਾਨ-ਪੱਤਰ

(ਸਾਈਟੇਸ਼ਨ) ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਸੂਬੇ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੈਟੈਂਪੋਰ ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਨੀ, ਸਪੀਕਰ ਆਫ ਹਾਉਸ-ਮੈਟ ਰਿਟਰ ਅਤੇ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਦੀ ਸਟੇਟ ਸਟੈਫ਼ਨੀ ਬਾਮਸ ਵਲੋਂ ਸਾਈਨ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਆਰਟ ਗੈਲਰੀ, ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ. ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਡਾ: ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸੀ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡਾ. ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਗੱਤਕਾ ਟੀਮ

ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਡਾ: ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀਥੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਅਧੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਟੀ.ਐਸ.ਜੀ. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਸਿੰਖ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਕਿਉਂਬੈਕ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਚਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੋਲਾ-ਕਮਯੂਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਵਰੀ 'ਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਈ ਨਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਬਾਰੂਦ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਸਿੰਘ ਜੀਥੇ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਪਰਮਿਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਕ ਨੂੰ ਨਸਲੀ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨਾਲ ਨਿਵਾਂਲਾਂ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਤੋਰ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਰਸਮੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਬੱਚਿਆਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਮਿਟ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਅੰਲਾਨ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਜੋਲੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ

ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ 85000 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ (52.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਨਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹੈਲੀਫੈਕਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਅੱਖਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਰੀਬ ਫੇਲ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਿਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ @ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਗੈਰ-ਅਮਰਜ਼ੀਨੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਇੱਤਜ਼ਾਰ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਹ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਬੈਂਗਲੂਰ ਵਿੱਚ 36 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪੱਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੋਨਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ

ਭਾਰਤੀ ਬੰਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੇਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਇਹ ਗੱਲ

ਉਸ ਨੇ ਪੋਸਟ ਚ ਲਿਖਿਆ, ਜਦ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਹਨ, ਮੈਂ ਠੀਕ ਹਾਂ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭਾਰਤੀ ਮੈਨੇਜਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਡਾਉਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ੁਣੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਜੋ ਵੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸੰਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਵਾਂ ਅਤੇ ਏਥੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਕਿਵੇਂ ਤੌਰੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਬਿਧਾ ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾ

ਛੇ ਖੱਤਰਨਾਕ ਗੈਂਗਸਟਰ ਹਵਾਲਗੀ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਲਿਆਂਦੇ

ਐਸਏਐਸ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) – ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਐਂਟੀ ਗੈਂਗਸਟਰ ਟਾਸਕ ਡੋਸ (ਏਜੀਟੀਐਫ) ਵੱਲੋਂ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਛੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਚੋਂ ਹਵਾਲਗੀ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਏਜੀਟੀਐਫ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪੋਸਟਾਂ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 203 ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਲਾਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੁਹਾਲੀ ਸਥਿਤ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਏਜੀਟੀਐਫ ਦੇ ਏਆਈਜੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਏਆਈਜੀ ਸੰਦੀਪ ਗੋਇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਏਜੀਟੀਐਫ ਵੱਲੋਂ 1408 ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 12 ਗੈਂਗਸਟਰ ਅਤੇ 505 ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੇ ਗਰੋਹ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਏਜੀਟੀਐਫ ਵੱਲੋਂ ਯੂਏਈ, ਅਜ਼ਰਬਾਇਜਾਨ ਅਤੇ
ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ 1-1 ਅਤੇ ਫਿਲਪੀਨਸ ਤੋਂ ਦੋ
ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਗੀ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਲਿਆਂਦਾ
ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗਸਟਰ ਵਿਕਰਮਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਉਰਫ਼ ਵਿੱਕੀ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ
ਫਿਂਗਵਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਨੂਮਾਨਗੜ੍ਹ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ
ਯੂਏਈ ਤੋਂ, ਗੈਂਗਸਟਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਪੀਟਾ
ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਬੁਈਆਂਵਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ
ਕੈਨੇਡਾ ਸਥਿਤ ਦਿਹਿਸਤਗਰਦ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਉਰਫ਼ ਅਰਜ਼ ਡਾਲਾ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ
ਫਿਲਪੀਨਜ਼ ਤੋਂ, ਗੈਂਗਸਟਰ ਵਿੱਕੀ ਗੌਡਰ ਗੈਂਗ ਦੇ
ਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਰੋਮੀ ਵਾਸੀ ਬੰਗੀ ਕਲਾਂ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਨੂੰ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭਦੀਪ
ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸਿੱਧੂ ਮੁਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ
ਗੈਂਗਸਟਰ ਸਚਿਨ ਬਾਪਾ ਉਰਫ਼ ਸਚਿਨ ਬਿਸ਼ਨੇਈ
ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਦੁਤਾਰਾਵਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕ
ਨੂੰ ਅਜ਼ਰਬਾਇਜਾਨ ਤੋਂ ਹਵਾਲਗੀ ਤਹਿਤ
ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਜੀਟੀਐਫ ਦੇ ਏਆਈਜ਼ੀ
ਗੁਰਮੀਤ ਚੌਹਾਨ, ਏਆਈਜ਼ੀ ਸੰਦੀਪ ਗੋਇਲ
ਅਤੇ ਐਸਸੈਸਪੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸੰਮੰਗ
ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ
ਅੰਦਰਾਂਦਰ ਤੋਂ ਛੇ ਸ਼ੁਟਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ
ਸਨਸਨੀਬੇਜ਼ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੀਹਰੇ ਕਤਲ ਕਾਂਡਾ
ਨੂੰ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲਵੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟ੍ਟ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਰਮਦਾਸ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ
ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲਵੇ
ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ
ਕਰ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਰਹੰਦੀ ਗਵੀਂ ਦਿਨਆ
ਕੰਢੇ ਵੱਸੇ ਸਰਹੰਦੀ ਪਿੰਡ ਬੱਲੜਵਾਲ ਤੱਕ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ
ਕਸ਼ਾ ਰਮਦਾਸ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ
ਤੁਰੰਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ
ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ
ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟ ਨਾਲ
ਬੜੇ ਵਧੀਆ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ
ਸੌਂਪਿਆ ਸ੍ਰੀ ਬਿੱਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਅਜਨਾਲਾ ਦੇ ਸਰਹੰਦੀ ਖੇਤਰ
ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ
ਦੁਸਰਾ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ
ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਰੇਲਵੇ ਨਾਲ ਨਾ
ਜੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਹੰਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ
ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਗਵੀਂ ਦਿਨਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵੱਸਿਆ ਸਰਹੰਦੀ ਪਿੰਡ

1991 ਦਾ ਮੁਲਤਾਨੀ ਮਾਮਲਾ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਕਾ ਡੀਜੀਪੀ ਸੈਣੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਾਵਿੰਦੇ ਅੰਦਰਾਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਨੂ ਰੋਂ ਚਿਨ੍ਹਾਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਸੁਪਰਿਮ ਕੌਰਟ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1991 ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਲਵੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਾਹ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਸੈਣੀ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਹੋਤਿਆ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਭੀਜੀਪੀ ਸੁਮੇਧ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਬਿਲਾਫ਼ ਦਰਜ ਇਕ ਨਵੀਂ ਐਂਡਾਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਐਮਐਮ ਸੁੰਦਰੋਸ਼ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਪੰਕਜ ਸਿੱਖਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਕ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਐਂਡਾਈਆਰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਐਂਡਾਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਣੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਉਚਿਤ ਪਲੈਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ 8 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਦੇ ਛੇਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਤਖਤ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੰ ਮਰਿਆਦਾ
ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਦੁਖਦਾਈ: ਧਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ
ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਪੀ ਨੱਢਾ ਦੇ
ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਮੁੰਕੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਟੁੱਲੀ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮੀਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਾਨ
ਕਰਨਾ ਬਹੁਦ ਦੁਖਦਾ ਈਹੀ ਹੈ

ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਿਰਿਆਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣਾ ਸਮੇਂ ਉਹ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਿਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪਿਆਲ ਜ਼ਰੂਰ ਤੱਖਣਾ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਨੇ ਕਸ਼ਤੇ ਫਸਾਏ ਅਫਸਰ..!

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਪੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪਲਾਟਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ 'ਚ ਗੜਬੜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਚਿਉੱਤੇ ਨੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਸੱਭਿੰਦਰ ਅਫਸਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ (ਬੀਡੀਏ) ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਰਜ ਮੁਕੱਬਲੇ ਦੀ ਤਹਫੀਜ਼ ਚੱਲਦੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਟਾਂ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀਡੀਏ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤੇ ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਪਤਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਉਣ ਮਹਾਂਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਠਿੰਡਾ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਅੱਸਾਅੱਸਪੀ ਨੇ 3

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੇ: ਬਾਜਵਾ

A black and white portrait of Navjot Singh Sidhu, an Indian politician. He is wearing a yellow turban and glasses, looking directly at the camera with a slight smile. The background is plain and light-colored.

ਆਰਪੀਐਫ ਵੱਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ 1.30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੌਨਾ ਜ਼ਬਤ

ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੈਕਸ ਅਬਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੌਨੇ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੌਨੇ ਦੇ ਮੂਲ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਪਿੱਛੇ ਮਕਸਦ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਮਿਸ਼ਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ' ਤਹਿਤ 30 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 44974 ਨੱਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੱਕਰੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ 44974 ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਜਕੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਮਹੀਜ਼ 30 ਮਹੀਨਿਆਂ ਹੋਰ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਇੰਥੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗ
ਦੇ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ 293 ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ
ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਣ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ
ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ
ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ
ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ
ਸਮਾਗਮ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ 'ਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ
ਹਨ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ
ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਗਾਹ ਖੋਲ੍ਹਣ
ਲਈ ਸੁਭਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ
ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ
ਸਰਕਾਰ ਹੋਰੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ
ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਇੱਕ
ਠੋਸ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ
44,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ

ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ
ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਭਰਵੰਤ ਸਿੰਘ
ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ
ਫਖਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ
ਨੈੱਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਗੇੜ ਪਿਆ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬਿਹਤਰ
 ਜੀਵਨ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ
 ਬਜਾਏ ਹੁਣ ਇੱਥੋਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ
 ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ
 ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪਹਿਲਾਂ
 ਢੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਹੁਣ
 ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ
 ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬੁਤ ਖੁਸ਼ੀ
ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਪੈਣ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਨੌਜਵਾਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ
ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ
ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ
ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ
ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ
ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਸਦਕਾ ਇਹ ਰੁਝਾਨ
ਭਰਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੇਗਾ।

ਚਿੱਟੀ ਵੇਈਂ ਦਾ ਕਾਲਾ ਸੰਤਾਪ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇ ਨੇ ਦੋਆਬੇ ਦੇ ਲੋਕ ਬੱਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਚ 23 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਵਾਪਾ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ- ਚਿੱਟੀ ਵੇਈਂ ਦਿਨੋ- ਦਿਨ ਪਲੀਤ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵਸੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦਾ ਸੰਤਪ ਹੰਦਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਲਕੇ ਅਤੇ ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਮੌਤਰਾਂ ਚੌਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਪਲਾਤ ਹਥਾਂ ਚਟਾ ਵਹਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸ਼ਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਸ਼ਮ ਸ਼ਾਮਲ ਮੈਂਬਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸਿੰਬਲੀ ਕੌਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ 200 ਕਿਊਂਸਿਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੇਈਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਪਤਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਗੜ੍ਹਸੰਕਰ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਬੜਬਾ ਬਗੜਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਬੰਗਾ, ਫਗਵਾੜਾ ਚੌਂ ਲੰਘਦੀ ਚੇਰੇਤੁ, ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ, ਮਲੀਆ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਲੋਹੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਿੰਡ ਗਿੰਦੜ ਪਿੰਡੀ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਕਾਲੂ ਮੰਡੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਵਿੱਚ ਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਢੂਖਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਰਸਾਇਣ ਘੁਲਿਆ ਪਾਣੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਚੇਹੜੁ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪਲੀਤ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਸੀਵਰੇਜ ਟ੍ਰਾਈਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਚੌਂ ਨਿਕਲਦੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੇਹਾਂ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਗੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਨਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲਗਪਗ ਚਾਰ ਦਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਈਂ ਕੰਢੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਪਲੀਤ ਹੋਈ ਚਿੱਟੀ ਵੇਈਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸਿੰਬਲੀ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ 200 ਕਿਉਂਸਿਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਉਪਤਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਸਫਰ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਕਿਰਾਇਆ 23 ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 46 ਪੈਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਐਤਵਾਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। 2 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਕੈਥਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ 'ਤੇ ਵੈਟ 92 ਪੈਸੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਹੀ ਤੋਂ ਕਰਨ। ਬੱਸ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 150 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜੁਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਅੰਦਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁਫਤ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਵਾਧਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੋਵਾਂ ਸੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੀਟ ਵੈਂਟੀਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨ (ਐਚ.ਐਚ.ਪੀ. ਏਸੀ.) ਦੀਆਂ ਆਮ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ 23 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਵਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਕਿਰਾਇਆ 1.22 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ 1.45 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਸੀ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ 28 ਪੈਸੇ ਵਧਾ ਕੇ 1.74 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਯਾਤਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਟੈਗਰਲ ਕੋਚ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ 41 ਪੈਸੇ ਵਧਾ ਕੇ 2.61 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਇੰਟੈਗਰਲ ਕੋਚ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ 46 ਪੈਸੇ ਵਧਾ ਕੇ 2.90 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ.) ਕੋਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 1200 ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਫਲੀਟ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 40 ਏਸੀ ਬੱਸਾਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ

‘11 ਪ੍ਰੈਜ਼ੈਕਟਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ.ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ’

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - 10 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ 'ਤੇ 13,190 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ
ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ
ਬਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ
ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਇਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਕੇ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ
ਦਿੱਤੀ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਨੁਰਾਗ ਵਰਮਾ ਨੇ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ 1344 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਦੇ ਕੁਲ 37 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
318 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਦੇ 11 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ
ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
184. 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਪੰਜ
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ 136.44 ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ

ਪੇਸ਼ੀਕਟਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ 80 ਫੈਤਾਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ
ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 30 ਨਵੰਬਰ ਤਕ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ
ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ
ਬਾਵਾਂ ਉਤੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਜਲਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਲਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ
ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਕੇਂਟੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਅੰਕਸਰਪੈਸ ਵੇਲਈ ਮਾਲਕੋਟਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ,
ਸੰਗਰੂਰ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ 100
ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ
ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ
ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਜੇ ਫਸਲ ਝੜੀ ਹੈ, ਇਕ ਅਕਤੂਬਰ
ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਕਟਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ

ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪੂਰੀ/ਲੰਬਿਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਓ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਰਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਲ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

**ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਹੱਦ 10 ਹਜ਼ਾਰ
ਕਰੋੜ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ**

A photograph of a man with a beard and mustache, wearing a bright yellow turban and a blue vest over a white shirt. He is standing behind a podium with a microphone, gesturing with his right hand as he speaks. The background is dark.

ਕੈਨੋਡਾ ਦੇ ਨੈਬੁਲਾ ਗਰੂਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਦਿਖਾਈ ਦਿਲਦਸਥੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ— ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਕੈਨੋਡਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕੰਪਨੀ ਨੈਬੁਲਾ ਗਰੂਪ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਸੁਧੇ ਦੋ ਨਿਵੇਸ਼ਨਾਂ ਵੱਡਾ ਹਾਲਾਗਾ ਦਿੱਤਾ।

ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਮਨ ਖਟੜਾ
 ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
 ਇਹ ਬੜੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ
 ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਛੁਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ
 ਵਿੱਚ ਢੂਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ
 ਟਮਾਟਰ, ਨਿੰਬੂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਫਲਾਂ, ਜੂਸ, ਆਲੂ ਨੂੰ
 10,000 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੱਤਰ
 ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਓਜੋਨ
 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਭੋਜਨ
 ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
 ਕੰਪਨੀ ਓਜੋਨ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖਾਬਾ
 ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸੈਲਫ
 ਲਾਈਫ਼ ਵਧਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ
 ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ
 'ਤੇ ਲਾਭ ਪੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਮਾਰਕਫੈਂਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ

ਐਗਰੋ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦੋਰਾਹਾ ਨੇੜੇ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਇਆ
ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ
ਮਿਲਣਗੀਆਂ ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਬੁੱਢੇ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਨਵੀਨਤਮ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੁਹਰਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਸਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਭਾਰਤੀ ਮੁਲ ਦੇ

ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਕੈਸਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ
 ਦੂਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੈਨੇ ਪੱਧਰ
 ਨੈਨੇਬੁਲਾ ਉਜ਼ਨੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੈਸਰ ਪੈਦਾ
 ਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦੂਰ
 ਨ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਭਗਵਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ
 ਹਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ 100
 ਪੱਧਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ
 ਜੋ ਇਹ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ।

ਖੱ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਕੰਪਨੀ,
ਟਿਕ ਦੇ ਕੁੜੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੋਲਾਂ
ਗਈ ਕਿੱਲਿਗ ਲਈ ਸੁਧੇ ਵਿੱਚ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ
ਕਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਲ ਜਿੱਥੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੁੜੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
ਵੇਗੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੇ ਅਤੇ ਹਰੇ-ਭਰੇ
ਵਰਣ ਦੀ ਸਿਰਫਣਾ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਲਾਗਾ
। ਭਗਵਾਂ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ
ਕਿਹਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਵੇਗਾ
ਉ ਦਯੋ
ਡਾਈਚਰ
ਹੈ, ਜੋ ਪੰ
ਅਤੇ ਤ
ਰਿਹਾ ਹੈ

ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ
ਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ
ਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਾਬ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਸੰਦੀਦਾ
ਉੱਸਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ
ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਿੰਗਲ
ਸਸਟਮ ਵਾਲੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀ
ਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਵਿੱਚ ਅਥਾਹ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ
ਭਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸੂਬੇ
ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਥਰਾਂ ਭਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕ ਕਿਨੈਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਵੀ ਸੂਬੇ
ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਲਾਹੌਰੰਦ ਸਿੱਧ
। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ
ਏਰਕ ਸਾਂਝ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਾਹੌਲ
ਜਾਬ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ, ਖੁਸ਼ਗਲੀ
ਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ
।

ਦੋ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੌਂਪੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ
ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਹ ਹੈ ਮੇਲਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੌਂਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਣੇ ਲਗਪਗ 12 ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੌਂਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਮਗਰੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੌਂਪਿਆ। ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ 2012 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2014 ਤੱਕ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜੋ ਵੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿਚਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵੱਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ

ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ
ਇਹ ਹੈ ? ਸਲਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਅਪਵਾਨ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਿਵੇਂ
ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ
ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਿਸ ਕੌਲੋਂ ਪੁੱਛ
ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।
ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ
ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਆਦੇਸ਼
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾ
ਕਰਨਗੇ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਾਗਾਜ਼
ਪੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੌਂਡਸਾ ਨੇ
ਅਪੋ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਆਗੂ
ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੱਪ੍ਰੰਤੀ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਪਟਿਆਲਾ - ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਥੇ ਸਥਿਤ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਧਰਨੇ 'ਚ ਬੀਬੀਆਂ ਸਣੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡੀਜ਼ਲ, ਪੈਰਟੋਲ ਦੇ ਭਾਸ ਸਣੇ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ 'ਚ ਕੀਤੇ ਵਾਧੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਪੁ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੁਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੂਬੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਰਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਵੀ ਮੁਸਕਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਕੇ ਆਈ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੰਗਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਤੇਲ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਕ ਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਡਾ। ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਰੇਤੇ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਹੀ ਵਾਪੁ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਲੈਣਗੇ ਤੇ ਬਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪੁ ਸਹਲਤਾਂ ਦੇਣਗੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਾਲ ਅੱਗੇ ਚੰਗਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਗੁਰਜ਼ਰਨ ਕੌਰ ਰੰਬਾਵਾ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਲ ਮਹਿਂਗੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਕਿਰਾਏ ਵੀ ਮਹਿਂਗੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਮਜੀਠੀਆ ਖਿਲਾਫ ਮੁੜ ਸ਼ਿਰਕਤਾ ਕੱਸਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ -ਐਨਡੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਕਿਏਕਟੋਰੇਟ (ਏਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਜ਼ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹਨ। ਈਡੀ ਨੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ 2006-07 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2018 ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਆਈਪੀਐਸ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਈਡੀ ਦੀ ਤਾਸ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਏਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੰਦੁਰੂਨੀ ਤੱਤੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁੱਪ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੀ ਪੜਤਾ ਈਡੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ ਦੇਣ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਈਡੀ ਕਰੀਬ ਬੈਂਕ

ਈਡੀ) ਸਾਬਕਾ ਅਕਾਲੀ ਕੰਜਾ ਕੱਸ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਮੁੜ ਵਧਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮਜ਼ੀਠੀਆ 3-19 ਤੱਕ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਰਚਰਨ ਟੀਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਜਾ ਹਿਲ੍ਸੂਲ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਬਿਕਰਮ ਗੁਣਤੌੜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਲ ਵਿਚ ਆਏ ਵੇਰਵੇ ਟੀਮ ਨੇ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹੋਏ ਹੋਏ ਪਿਛਲੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੈਣ ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਕ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 13 ਸਾਲਾਂ 'ਚੋਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਕਥਿਤ ਸੌ—ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਲੈਣ ਦੇਣ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਈਡੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜੇ ਦੌਰਾਨ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ, ਜੋ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਹੀ ਫੋਕਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜ਼ਰੀਏ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੋਨ ਮੁਆਫ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੜ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਖਰੀਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਸੂਤਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਈਡੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2021 ਵਿਚ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਖਿਲਾਫ਼ ਅੱਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮਹਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਈਡੀ ਨੇ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨੈਬੁਲਾ ਗਰੂਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਦਿਖਾਈ ਦਿਲਚਸਪੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂਤ
ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ
ਕੰਪਨੀ ਨੈੰਬੁਲਾ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ
ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਡਾ
ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੱਤਾ।

ਓਜੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤਾਜੇ ਭੋਜਨ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਓਜੋਨ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸੈਲਫ ਲਾਈਫ ਵਧਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਗ਼ਮਦ ਕਰੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਪੁੱਚਾਉਣ ਲਈ ਮਾਰਕੈਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇੜੇ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੂੜੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਡੋ ਸਿਸਟਮ ਵਾਲੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪੱਥੀ ਨੀਤੀ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਥਾਹ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਥਾਂ ਭਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਵੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਹਾਰੇਵੇਂ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੱਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਯੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਚਨਬਾਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਵਾਲਾ ਅਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਬਪਥੱਖੀ ਸਥਾਨ ਦੱਸਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਕਾਸ, ਮੁਸਹਾਲੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਈ ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ

Weekly Preetnama

www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

Joga Singh

Jaswinder Singh New Jersey

Mindi Manak
New York

Jagjit Singh Dasuya

Gurmeet Singh Dhalwan
Chicago

G. S Singh Punjab

Sujan Nag, USA

Dr. Jagdeep Dhimaan, India

Sarabjit Kaur Punjab

Sukhmandar Brar
(Bhagata Bhaika) Vancouver,

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਭਗ ਫੌਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਵੱਲ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਸਰਵਨਾਸ਼ ਦੇ ਅਸਲ ਗੁਨਾਹਗਾਰ

ਸਾਡੇ ਪੰਜ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਕਠਿਨ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ, ਅਣਹੋਣੀਆਂ, ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਤੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ (ਮੁੜ ਸਿੱਖ ਪੰਥ) ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਸ ਵਿਚ ਦੋਖੀਆਂ, ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ, ਹਮਲਾਵਰਾਂ, ਧਾੜਵੀਆਂ ਤੇ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦਾ ਬਾਬਾਰ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਮੱਧਕਾਲ ਵਿਚ, ਗੁਲਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰ ਬਦਲਣ ਆਏ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸੁਰਤ ਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਰਾਜਿਆਂ-ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ, ਅਮੀਰਾਂ-ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਤੇ ਸਰਦੇ ਪੁੱਜਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੈਂਡ, ਸਵੈਮਾਨ, ਅਣਖ, ਇੱਜਤ, ਵੱਕਾਰ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸਬਕ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਗੱਤ ਤੇ ਪੱਤ ਰੱਖੀ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਮਾਜ, ਧਰਮ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਵਿਗਾੜਾਂ, ਨਿਵਾਣਾਂ, ਨਿਧਾਰ, ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੇ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੱਗ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ, ਉੱਧਾਰ, ਬਿਹਤਰੀ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਸਦੀਵਤਾ ਲਈ ਢਾਈ ਸਦੀਆਂ ਲੰਮੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕੀਤੀ, ਦਸ ਜਾਮੇ ਇਸੇ ਲੇਖੇ ਲਾਏ - 'ਨਾ ਕੋ ਬੈਰੀ ਨਾਹਿ ਬੇਗਾਨਾ, ਸਾਂਝ ਕਰੀਜੈ ਗੁਣਹ ਕੇਰੀ ਛੋਡਿ ਅਵਗੁਣ ਚਲੀਐ,' 'ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਭੈ ਏਕੋ ਪਹਿਚਾਨਬੋ' ਅਤੇ 'ਬੰਦੇ ਖੋਜ ਦਿਲ ਹਰ ਰੋਜ਼' ਫੁਰਮਾ ਕੇ ਯੁੱਗਾਂ-ਯੁੱਗਾਂ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜੀਵਨਦਾਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦ੍ਰਿੜਾਈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਨੌ ਖੰਡਾਂ, ਦੀਪਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਸਲ ਸੁਗਤੀ ਬਖਸ਼ੀ ਗਈ।

ਜੀਨ ਤੋਂ ਦੱਲੀ ਤੱਕ ਗੁੰਜਦੀ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਪੂਤਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾਗੜੀਆਂ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਮਰੈਂਦ ਦੇ ਅਭੇਦ ਕਿਲੇ ਭੇਦ ਲਾਏ, ਲਾਲ ਕਿਲੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇਸਰੀ ਝੰਡੇ ਝੁਲਾ ਦਿੱਤੇ, ਉਸ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾ ਦੇਣ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਇਹੀ ਸਵਾਰੀ ਲੋਕ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਹੋਖੀਂ ਲੁੱਟ ਸਕਣ। ਕਦੇ ਚੰਦੂ ਜਾਂ ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਨੇ ਤੇ ਕਦੇ ਛੋਗਰਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨਾਲ ਧੋਹ ਕਮਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰਾ ਜਸਾਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬੁੱਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਹਿਤਲ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ ਬਾਣੇ ਦਾ ਸਰਵਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿਓ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹਰਿਗਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਲਈ ਉਸ ਕਾਮੀ, ਲੁੱਚੇ, ਗੁੰਡੇ, ਵਿਭਚਾਰੀ ਤੇ ਬਹੁਪੂਰੀਏ ਨਾਲ ਯਾਰਾਨਾ ਪਾਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਬਸ਼ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵਾਲੇ ਦਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਸਵਾਂਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ, ਸਗੋਂ 'ਜਾਮੇ ਇੰਸਾਂ' ਪਿਲਾ ਕੇ ਸੱਤ ਸਿਤਾਰੇ ਸਾਜਣ ਦੀ ਹਿਮਾਕਤ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਰ 295 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਢਿੱਲ ਮੱਠ, ਅਣਗਿਲੀ, ਛੂਟ ਕਿ 2012 ਵਿਚ ਵੇਂਟਾਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਹੀ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੁੜ 2015 ਦੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ-

ਹਰਸ ਪੂਰੀ, ਮਹਿਦਰਪਾਲ ਬਿੱਟੂ ਤੇ ਪਰਦੀਪ ਕਲੇਰ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਲੈਣਾ, ਬੁੱਲੀ

ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਛਪਵਾ ਕੇ ਬੁੱਤਾ ਸਾਰਨਾ, ਪਾਖੰਡੀ ਤੇ ਦੰਬੀ ਸਾਧ ਵਲੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਮੇ ਦਾ ਪਾਖੰਡ ਦਰਸਾਉਣਾ, ਬਾਨਵੇਂ ਲੱਖ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਮੀਡੀਏ ਵਿਚ ਛਪਵਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ, ਤਥਾਤ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਪੰਜਾਬ ਵਾਲੇ) ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਬੁੱਲਾ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਾੜ੍ਹਨੇ, ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਨਵੀਆਂ ਭਾਜੀਆਂ ਪਾਉਣ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀਦੀ, ਬੁੱਚੜਨਮਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਸੂਧੇ ਸੈਣੀ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਤੇ ਜਾਲਮ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਆਮ ਤੈਨਾਤੀਆਂ, ਵਧੀਕੀਆਂ, ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਮੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ, ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਪੜਤਾਲੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਗਠਨ, ਨਾ ਬਰਾਬਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਆਦਿ ਐਨਾ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਪਿਛੇ ਭੇਦ ਕੁਦਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਤਥਾਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਯਾਦਾ, ਵੱਕਾਰ, ਸਤਿਕਾਰ, ਅਦਿਵ ਸਭ ਕੁਝ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਰਲਾ ਗਿਆ। ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੋਵੀਂ ਪਰਦੀਪ ਕਲੇਰ ਦੇ 164 ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕਰਏ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੀਆਂ ਐਲਾਨਣਾ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਧ ਦੇ ਫੇਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਕ ਹੋਰ ਬੀਬੀ ਦੀ ਆਈ ਤਾਜ਼ਾ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਵੀ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਹਰਸ ਪੂਰੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਆਮ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕੋਈ ਸੰਕਾ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁਕਾਲੀਆਂ ਸਨ (ਤੇ ਹਨ ਵੀ) ਨੰਨੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ਦਾ ਦੰਭ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ਪੇਹ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੜਦੀਆਂ ਪੁੱਧਰ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਦਾ ਘਾਟਾ ਕਹਾਂ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜਸ਼ੀਰ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਆਖਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਮ ਦੇ ਫੁਕਰਿਆਂ ਨੂੰ 'ਫ਼ਕਰੇ ਕੌਮ' ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਵਿੱਟ ਲਾਹੁਨਤ ਹੈ ਇਸ ਸਾਰੀ ਤਿਕੜੀ ਦੇ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨਾਲ ਕੋਝੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਕੇ, ਸਾਡੀ ਗੱਤ ਤੇ ਪੱਤ ਰੋਲ ਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਨਿਆਸੇ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਾਡੇ ਸ਼ਰੀਕਾਂ ਨਾਲ ਯਾਰੀਆਂ ਪਾਕੇ ਇਸ ਪਿਓ-ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸੁੰਡਲੀ ਨੇ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੀ ਇੱਜਤ ਆਬਰੂ ਵੀ ਨਿਲਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤੂਤੀ ਕਾਬਲ ਕੰਧਾਰ, ਨੇਪਾਲ, ਤਿੱਬਤ,

Preetnama Talk Show

News
Social
Political

Talk Show
Preetnama TV
Music

Interview
Current Issue

Host : Pratipal Kaur Preet

Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

f LIVE
Live on Facebook page PreetnamaTv

+1 201-312-4180

+1 917-328-8436

अमेरिकी चौधराहट का स्वप्न का अंत अब निफ्ट तो नहीं

अमेरिका विश्व के लगभग समस्त देशों पर अपनी चौधराहट सफलतापूर्वक लागू करता रहा है। पूरे विश्व में, एक तरह से लगभग समस्त क्षेत्रों में, विभिन्न प्रकार की नीतियों को प्रभावित करने में अमेरिका सफल रहा है एवं इस प्रकार अपनी प्रसारवादी नीतियों को भी लागू करता रहा है। परंतु, हाल ही के वर्षों में अमेरिका की आंतरिक स्थिति, लगभग समस्त क्षेत्रों यथा आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, आदि, में लगातार बिंगड़ती जा रही है। अमेरिका सहित विकसित देशों की, आर्थिक एवं सामाजिक क्षेत्र में, आंतरिक स्थिति को देखते हुए अब तो पश्चिमी सभ्यता पर ही प्रश्न चिन्ह लगने लगे हैं। अमेरिका सहित अन्य विकसित देशों में आर्थिक विपन्नता एवं परिवार तथा समाज के खंड खंड होने के बाद पश्चिमी सभ्यता को पतित सभ्यता कहा जाने लगा है और इसे अब अमेरिकी स्वपन के अंत की शुरुआत भी माना जाने लगा है। अमेरिका में तो राष्ट्रीय ऋण 35 लाख करोड़ अमेरिकी डॉलर के आंकड़े को पार कर गया है जबकि अमेरिकी अर्थव्यवस्था का आकार, सकल घरेलू उत्पाद के आधार पर, लगभग 25 लाख करोड़ अमेरिकी डॉलर का है। इसका आशय यह है कि आय की तुलना में ऋण अधिक ले लिया गया है। अमेरिकी वित्त व्यवस्था पर दबाव इतना अधिक बढ़ गया है कि अमेरिकी सरकार को अपने सामान्य खर्चों को चलाने के लिए भी बाजार से और अधिक ऋण लेने की आवश्यकता पड़ती है और इस उद्देश्य से प्रति वर्ष अमेरिकी संसद में स्वीकृति प्राप्त करने हेतु पहुंचना होता है। यह स्थिति है विश्व के सबसे अधिक शक्तिशाली देश अमेरिका की। वर्ष 1776 में जब पूंजीवाद के जनक कहे जाने वाले एडम स्मिथ ने अपनी कृति द वेल्थ आफ नेशनस नामक किताब जारी की थी उस समय पूंजीवाद अपने शैशावस्था में ही था। उनका महत्वपूर्ण मुख्य सिद्धांत था कि व्यवसायी, जो अपनी लाभप्रदता को अधिकतम करना चाहते हैं, वे अपने व्यवसाय को बहुत ही कुशलता के साथ चलाना चाहते हैं। इस तरह ये व्यवसायी न केवल अपने आप को धनाड्य बनाएंगे बल्कि वह देश इन धनाड्यों के संसाधनों को जोड़कर स्वयं भी एक धनी देश बन जाएगा। पूरी 19वीं शताब्दी एवं 20वीं शताब्दी में अमेरिका इसी सिद्धांत पर कार्य करता रहा है एवं अपने देश में धनाड्यों की संख्या में अपार वृद्धि करता रहा है। इससे अमेरिकी नागरिकों में व्यक्तिवाद पनपा एवं वे परिवार एवं समाज के भले को भूलकर केवल अपने बारे में ही सोचने लगे एवं अपने व्यापार को पूरे विश्व में फैलाने लगे। इससे अमेरिका में गरीबों की संख्या में

लगातार वृद्धि होती रही। अमेरिका की 1940 के दशक में पूरे विश्व के विनिर्माण क्षेत्र में 50 प्रतिशत की हिस्सेदारी हो गई थी, परंतु अब यह घटकर 17 प्रतिशत से भी कम हो गई है। कई उद्योगों के मामले में उत्पादन का जो एकाधिकार अमेरिका के पास होता था वह एकाधिकार अब अन्य देशों के पास चल गया है। अमेरिकी कम्पनियों ने कुशल कर्मचारियों को आकर्षित करने के उद्देश्य से कर्मचारियों के स्वास्थ्य खर्चों की पूरी लागत स्वयं बहन करने प्रारम्भ किया था। अमेरिका में श्रम लागत भी बहुत अधिक बढ़ चुकी थी, अन्य देशों में श्रमिक अमेरिकी श्रम लागत की तुलना में, आधी से भी कम राशि में ही काम करने को तैयार हो रहे थे। इस बीच अमेरिकी सरकार ने आय कर की दरें भी बढ़ाकर 35 प्रतिशत से अधिक कर दी थीं। जबकि अन्य देशों में आय कर की दरें 20/25 प्रतिशत थीं। इससे अमेरिका में विभिन्न उत्पादों की उत्पादन लागत बढ़ने लगी। अतः धीरे धीरे अमेरिका में विनिर्माण इकाईयां बंद होने लगीं वर्ष 1979 में अमेरिका में 20 प्रतिशत श्रमिक विनिर्माण इकाईयों में कार्यरत थे अब यह संख्या घटकर 10 प्रतिशत से भी कम हो गई है। अमेरिका में 2 करोड़ कर्मचारी विनिर्माण इकाईयों में कायर कर रहे थे जो घटकर 1 करोड़ 20 लाख हो गए हैं। अमेरिका में जब प्रथम राष्ट्रपति ने शपथ ली थी उस समय 10 श्रमिकों में से 9 श्रमिक कृषि क्षेत्र में कार्यरत थे (छोटे कृषक) जबकि आज केवल 2 प्रतिशत श्रमिक ही कृषि क्षेत्र में कायर

करते हैं। इस प्रकार अमेरिका में रोजगार की दृष्टि से कृषि एवं उद्योग क्षेत्र में बहुत अधिक संकुचन हुआ है। 1950 के दशक से लेकर अमेरिका ने स्टील उद्योग, कपड़ा उद्योग (वस्त्र, परिधान एवं टेक्सटाइल), उपभोक्ता इलेक्ट्रॉनिक्स उद्योग लगभग समाप्त से हो गए हैं। वाहन उद्योग के क्षेत्र की बड़ी बड़ी कम्पनियों ने अपनी विनिर्माण इकाईयां चीन आदि देशों में स्थापित की हैं। साथ ही, जापान की कई कम्पनियों ने वाहन के क्षेत्र में अमेरिका में आकर अपनी विनिर्माण इकाईयां की स्थापना की है। इस प्रकार, कुल मिलाकर उक्त उद्योगों में अमेरिकी मूल के नागरिकों वे लिए रोजगार के अवसर बहुत कम हो गए हैं। अथवा बिलकुल ही समाप्त हो गए हैं। अमेरिका में उपयोग हो रहे स्मार्ट सेल फोन के 50 प्रतिशत से अधिक उपकरण आयात किए जा रहे हैं एवं इनका उत्पादन अमेरिका में नहीं हो रहा है। ब्यूरो आफ लेबर स्टेटिस्टिक्स - मासिक लेबर रिपोर्ट दिसम्बर 2016 के अनुसार, अमेरिका में प्रति घंटा वास्तविक मजदूरी दर - वर्ष 1947 में 5.3 अमेरिकी डॉलर थी जो वर्ष 1973 में बढ़कर 9.26 अमेरिकी डॉलर हो गई। परंतु, उसके बाद से लगभग उसी स्तर पर बनी हुई है जो वर्ष 2017 में 9.07 अमेरिकी डॉलर थी। वर्ष 1947 से 1973 के बीच प्रति घंटा वास्तविक मजदूरी दर 7.7 प्रतिशत से बढ़ी थी जबकि इसी दौरान उत्पादकता में 95 प्रतिशत की वृद्धि हुई थी। वहीं वर्ष 1973 से 2015 के बीच प्रति घंटा वास्तविक मजदूरी दर 3 प्रतिशत कम हुई है और उत्पादकता 10

प्रतिशत बढ़ी है। इस बीच रोजगार के नए अधिकतम अवसर उच्च मजदूरी वाले क्षेत्रों से घटकर कम मजदूरी वाले क्षेत्रों में बढ़े हैं। जैसे विनिर्माण इकाईयों के बंद होने से भारी संख्या में श्रमिक वर्ग को सेवा क्षेत्र में कम मजदूरी के रोजगार स्वीकार करने पड़े हैं। वर्ष 1979 के बाद से 40 प्रतिशत से अधिक रोजगार के अवसर विनिर्माण क्षेत्र में कम हुए हैं। साथ ही, तकनीकी विकास ने भी उत्पादकता तो बढ़ाई है परंतु मजदूरी की दरें नहीं बढ़ पाई हैं। अमेरिका में समय के साथ साथ विनिर्माण इकाईयां बंद होती गई एवं उच्च तकनीकी, सूचना आधारित सेवा क्षेत्र में, सूचना प्रौद्योगिकी जैसे क्षेत्र में, रोजगार के अधिक अवसर उभरते गए। अब तो बहिन्स्ट्रोतन (आउट्डॉर्सिंग) के चलते सूचना प्रौद्योगिकी क्षेत्र में भी रोजगार के अवसरों पर विपरीत प्रभाव पड़ता दिखाई दे रहा है। अतः अमेरिका में आने वाले समय में विनिर्माण इकाईयों के साथ साथ सेवा क्षेत्र में भी रोजगार के अवसरों में कमी आ सकती है। उक्त कारणों के चलते अमेरिका में गरीबी की चपेट में आने वाले लोगों की संख्या लगातार बढ़ती जा रही है। गरीबी के चलते इस वर्ग के बच्चों को शिक्षा नहीं मिल पाती है, यह वर्ग बहुत ही तंग हालत में रहता है एवं अंततः सामाजिक अपराधी गतिविधियों में संलग्न हो जाता है। इनके मकानों में बहुत कम सुविधाएं उपलब्ध रहती हैं। अमेरिका में गरीबी रेखा का निर्धारण अमेरिका के कृषि विभाग द्वारा प्रति वर्ष किया जाता है।

वैश्विक पर्यावरणीय गतिशीलता में रहा हमारा मुख्य

प्रकृति और पर्यावरण से जुड़े कानूनी प्रकरणों के निपटाने के लिए बना राष्ट्रीय हरित प्राधिकार – एनजीटी इस बात भी प्रकृति और विकास में सामंजस्य बैठता दृष्टि गोचर हुआ, जिसमें सरकार के ताजा एनवायरमेंटल इंपैक्ट असेसमेंट ईआईए नोटिफिकेशन पर बंदिश प्रमुख हैं। जहां ईआईए के मूल प्रावधानों को हल्का और अप्रभावी करने के लिए एजेंसियां कठघरे में हैं, यहां तक कि एनजीटी ने पर्यावरण संबंदित शीलता का परिचय देते हुए तालाबों के सौंदर्यीकरण के नाम पर उन्हें इंट और कंक्रीट से पाट देने की तेजी से बढ़ती प्रवृत्ति को आड़े हाथे लिया, इसी साल 18-19 नवम्बर को ब्राज़ील शहर वेरास रियो डी जेनेरियो होने वाली जी 20 बैठक में हिस्सा लेने आ रहे मेहमानों की मेजबानी के लिए तैयार ब्राज़ील शहर का रियो डी जेनेरियो पर्यावरण, स्वास्थ्य और जलवाया परिवर्तन जैसे मुद्दों पर विकसित देशों के साथ बेहतर तालमेल बनाने कि कोशिश करेगा। पृथ्वी को सदैव किसी न किसी रूप में मानव जनित संकटों का सामना

करना पड़ता है, बीते कुछ वर्षों में बाढ़, सूखा, चक्रवात और बर्फीली आंधी के रूप में पृथ्वी की सिसकियां सुनाई दी, प्रदूषण के साथ संसाधनों का दोहन किस हद तक किया जा सकता है, की मानसिकता ने मानवता पर सवालिय निशान भी लगाया, भारत इस वर्ष मौसम की दृष्टि से चरम वर्ष का गवाह बना, सेंटर फॉर साइंस एंड एन्वायरमेंट की एक रिपोर्ट के मुताबिक भारत में 241 दिनों तक चरम मौसम की घटनाएं घटित हुई, एक गंभीर तस्वीर पेश करते हुए इसमें कहा गया कि देश ने पहले 9 महीनों में तकरीबन हर दिन एक आपदा देखी, मसलन गम्भीर और शीत लहरें, चक्रवात, बिजली से लेकर भारी बारिश बाढ़ और भूस्खलन तक इन आपदाओं में 3000 लोगों से भी अधिक लोगों की जान गई 1.8 मिलियन हेक्टेएक्टर से भी अधिक लोगों की जान गई अनवरत वर्षा से आठ भीषण बाढ़ ने 416.667 घरों को पूर्ण तौर पर नष्ट कर दिया और तकरीबन 75,000 पशुओं को मार डाला, मुंबई जैसे महानगर और छोटे छोटे शहरों में तेजी से गिरती वात

गुणवत्ता के स्तर ने प्रशासन और पर्यावरणविद् के ललाट पर चिंता की लकीरें उभर दी, भारत जैसे देश के दैनिक जीवन में पर्यावरण संरक्षण की सोच और स्टोकहोम कन्वेशन के पांच दशक पूर्ण होने पर कन्वेशन के उद्देश्यों और लक्ष्यों को हमारे देश ने स्मरण रखा जो फर्क की बात है 2022 और 2023 में दुनिया भर के देश संयुक्त राष्ट्र के दो सबसे बड़े शिखर सम्मेलनों सीओपी 27 और सीओपी 15 में शामिल हुए, जहां नीले ग्रह को बचाने पर्यावरण को होने वाली क्षति को सीमित करने और जैव विविधता को बचाने के तरीकों को खोजा गया, सभी देश इस तथ्य को स्वीकार करने के लिए एक साथ आए कि विकासशील देशों को जलवायु परिवर्तन से हुए नुकसान की भरपाई के लिए पृथक से धन की आवश्यकता है, इस बीच जैवविविधता शिखर सम्मेलन सीओपी 15 में इस दशक के अंत तक दुनिया की 30 प्रतिशत भूमि और समुद्रों की रक्षा के सौदे के सबसे ऊंचे लक्ष्य के करीब आम सहमति बनाने में कामयाब रहे,

विघ्नहर्ता, शुभकर्ता गणेशजी माने जाते हैं बहुआयामी देवता

कण में व्याप्त है बल्कि विदेशों में भी घर-कारों- कार्यालयों एवं उत्पाद केन्द्रों में विद्यमान हैं। हर तरफ गणेश ही गणेश छाए हुए है। भाद्रपद शुक्ल प्रतिमाओं का विसर्जन नदी तटों, सरोवरों अथवा की चतुर्थी को सिद्धि विनायक भगवान गणेश का समुद्र में किया जाता है। दिन-प्रतिदिन गणेश चतुर्थी को अधिक से अधिक भव्यता से मनाने का प्रचलन दरअसल गणेश सुख-समृद्धि, रिद्धि-सिद्धि, वैभव, आनन्द, ज्ञान एवं शुभता के अधिष्ठाता देव हैं। प्रथम देव होने के साथ-साथ उनका व्यक्तित्व बहुआयामी है, लोकनायक का चरित्र है। इसलिये वे सार्वभौमिक, सार्वकालिक एवं सार्वदैशिक लोकप्रियता वाले देव हैं गणेश के रूप में विष्णु शिव-पावर्ती के पुत्र के रूप में जन्म थे। उनके जन्म पर सभी देव उन्हें आशीर्वाद देने आए थे। विष्णु ने उन्हें ज्ञान का, ब्रह्मा ने यश और पूजन का, धर्मदेव व्यापारी अपने बही-खातों पर 'श्री गणेशाय नमः' लिख कर नये वर्ष का आरंभ करते हैं। प्रत्येक कार्य का शुभारंभ गणपति पूजन एवं गणेश वंदना देता है। उनका लंबोदर दूसरों की बातों की गोपनीयता, लक्ष्मी ने कहा कि जहां गणेश रहेंगे, वहां मैं रहूँगी।' से किया जाता है। विवाह का मांगलिक अवसर हो या नए घर का शिलान्यास, मंदिर में मूर्ति की प्राण-उनी। सार्विनी ते चतुर्थी। दिवेंगे ते सार्वेण ते - होते हैं। त्रितीय दिवाली के दूसरे दिन भगवान शिव की व्यापक सोच रही है। एक कुशल, न्यायप्रिय एवं सशक्त शासक एवं देव के समस्त गुण उनमें समाहित किये गये हैं। गणेशजी का गज मस्तक है अर्थात् वह बुद्धि के देवता हैं। वे विवेकशील हैं। जैसी विकरालता का और विघ्नेश्वर रूप में लोकरंजक एवं परोपकारी स्वरूप का दर्शन होता है। गण का अर्थ है समूह। गणेश समूह के स्वामी हैं इसीलिए उन्हें गणाध्यक्ष, लोकनायक, गणपति आदि नामों से पुकारा जाता है। गज मुख पर कान भी इस बात के प्रतीक हैं कि शासक जनता की बात को सुनने के लिए कान सदैव खुले रखें। यदि शासक जनता की ओर से अपने कान बंद कर लेगा तो वह कभी सफल नहीं हो सकेगा। शासक को हाथी की ही भाँति शक्तिशाली एवं स्वाभिमानी होना चाहिए। अपने एवं परिवार के पोषण के लिए शासक को न तो किसी पर निर्भर रहना चाहिए और न ही उसकी आय के स्रोत ज्ञात होने चाहिए।

गणेश जी की स्थापना सात सितम्बर को, देश भर में गंजेगा गणपति उत्सव

किन्तु इस आकृति के आध्यात्मिक संकेतों के रहस्य को यदि समझने का प्रयास किया जाये तो सनातन लाभ प्राप्त हो सकता है। क्योंकि गणेश अर्थात् शिव पुत्र अर्थात् शिवत्व प्राप्त करना होगा अन्यथा क्षेम एवं लाभ की कामना सफल नहीं होगी। गजानन गणेश की व्याख्या करें तो ज्ञात होगा कि 'गज' दो व्यंजनों से बना है। 'ग' प्रतीक है गति और गंतव्य का तो 'ज' जन्म अथवा उद्भव का प्रतीक है। अर्थात् गज शब्द उत्पत्ति और अंत का संकेत देता है—जहाँ से आये हो वहीं जाओगे। जो जन्म है वही मृत्यु भी है। ब्रह्म और जगत् के यथार्थ को बनाने वाला ही गजानन गणेश है। गणेश भारतीय संस्कृति के अभिन्न अंग हैं, वे सात्त्विक देवता हैं। वे न केवल भारतीय संस्कृति एवं जीवनशैली के कण-कण में व्याप्त हैं बल्कि विदेशों में भी घर-कारों-कार्यालयों एवं उत्पाद केन्द्रों में विद्यमान हैं। हर तरफ गणेश ही हिंदू धर्म में भगवान गणेश की पूजा सबसे पहले होती है और हर शुभ कार्य की शुरुआत भी गणेश पूजा से ही होती है। हिंदू मान्यता के अनुसार इस बार गणेश जी की स्थापना 07 सितंबर को होगी। यह पर्व भाद्रपद महीने के शुक्ल पक्ष की चतुर्थी तिथि पर भगवान गणेश के जन्मोत्सव के रूप में मनाया जाता है। इसके बाद अगले दस दिनों तक देश भर में गणेश पूजा की धूम रहेगी। मान्यता है कि इन दिनों अपने भक्तों को आशीर्वाद देने और उनकी सारी मनोकामनाओं को पूर्ण करने के लिए गणपति बप्पा सभी के घरों में पधारते हैं। हर कोई जानता है कि गणपति बप्पा बुद्धि के देवता हैं। 10 दिन तक चलने वाले इस पर्व पर भक्त गणपति की लगातार 10 दिन तक पूरे विधि-विधान से पूजा-अर्चना करते हैं। माना जा है कि हैं। यह भी कहा जाता है कि जहाँ बप्पा विराजते हैं, वहाँ हर पल सुख-समृद्धि का वास होता है। फिर अनंत चतुर्दशी पर गणेश जी की मूर्ति का पूजा पाठ के साथ ही विसर्जन होता है। हिंदू पंचांग के अनुसार, इस उत्सव की शुरुआत 7 सितंबर से होगी और इसका समाप्ति 17 सितंबर को होगा। हरतालिका तीज पर पड़ रहा शुभ योग -सनातन मान्यताओं के

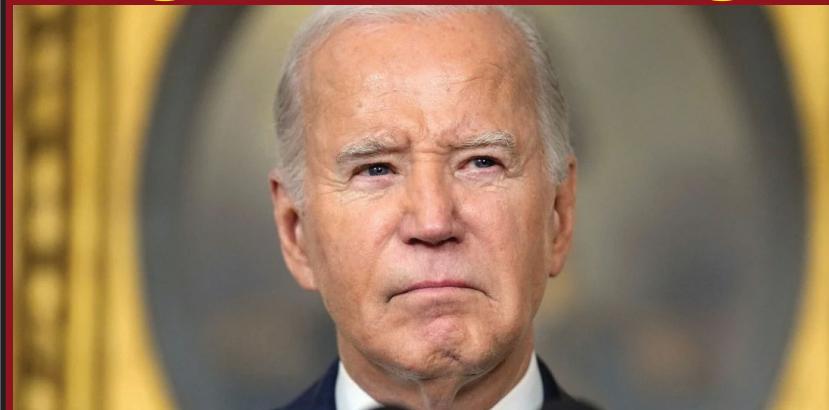
अनुसार हरतालिका तीज व्रत शुक्रपद माह के शुक्ल पक्ष की तृतीय तिथि को पड़ता है। इस वर्ष शुक्रवार 6 सितंबर 2024 को हरतालिका तीज व्रत पड़ेगा। इस दिन सुहागिन महिलाएं पति की लंबी उम्र, आयु और सुखी दांपत्य जीवन के लिए बिना पानी के उपवास रखती हैं। इसे इसी कारण निर्जला उपवास भी कहा जाता है। ये उपवास सभी व्रतों में कठिन माना जाता है, क्योंकि इसका पारण अगले दिन ब्रह्म मुहूर्त में होता है। तब तक पानी भी नहीं पीया जा सकता है। इस साल हरतालिका तीज पर कई शुभ योग बन रहे हैं। पंचांग के अनुसार इस दिन शुक्ल योग बन रहा है। इस दौरान चन्द्रमां तुला राशि में रहेंगे। ऐसे में पूजा करने से हर मनोकामना पूरी होती हैं। इस प्रकार करें पूजा = हरतालिका तीज के शुभ दिन पर पूजा का मुहूर्त सुबह 6 बजकर 2 मिनट से लेकर सुबह 8 बजकर 33 मिनट तक रहने वाला है। इस अवधि में आप शिव-पार्वती की पूजा कर सकते हैं। तीज पर पूजा करने के लिए सबसे पहले ब्रह्ममुहूर्त में ही स्नान कर लें। फिर साफ वस्त्रों को धारण करें। शुभ मुहूर्त के अनुसार पूजा की सभी सामग्रियों को एकत्र कर लें। इस दौरान सुहागिन महिलाएं सोलह श्रृंगार के साथ पूजा में बैठें।

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

Biden lied, pulled out US forces from Afghanistan against military advice: Report

US President Joe Biden was than two-year investigation into adamant on getting out of America's Afghanistan withdrawal in Afghanistan, and ignored the advice of the US military, the Afghanistan government and Nato.

This was revealed in a House Foreign Affairs Committee's report, which was a result of a more

August 2021, according to a report discussed by a report on September 8. During his decades-long tenure

as a Delaware US senator, eight years as Vice President of the United States and nearly four years as

president, Mr Biden has demonstrated distrust of America's military experts and advisors and has prioritised politics and his personal legacy over America's national security interests, the 350-page report revealed. The involvement of Kamala Harris or any kind of blame has not been mentioned in the report. The sparse mention of Harris in the report led to the resignation of the senior investigator, Jerry Dunleavy, according to the New York Post. Now, Republicans are criticising Biden administration's handling of Afghanistan.

'CONSTANTLY LIED TO THE AMERICAN PEOPLE FOR SUPPORT'

The report also added that the Biden

administration constantly lied to the American people to get them to support its end to the 20-year-old war in Afghanistan, the review added. Former US President Donald Trump's administration created and entered the Doha Agreement with the Afghan government and the Taliban regarding America's war in Afghanistan. But Biden did not pay attention to the terms of the agreement that the US would withdraw its troops from Afghanistan if its demands were heard. The terrorist group would then cut its ties with "al-Qaida and the other terrorist organisations", stopping attacks on the US and coalition troops. This would lead to less violence against Afghan forces and start negotiations with the

Afghan government, according to the report. But Biden's reckless steps led to the agreement's crucial details, the documents revealed. On February 2021, then-state department spokesperson Ned Price announced the US would be reassessing the Taliban's abiding of the Doha Agreement to analyse whether the US should withdraw from Afghanistan. "In his testimony before the committee, contrary to his public statement, Mr. Price asserted the Taliban's adherence to the Doha Agreement was in fact immaterial to the Biden-Harris administration's decision to withdraw from Afghanistan," the report added. The lies did not stop.

Donald Trump's second-term plan for America: trade wars, deportations, loyalty test

Republican presidential candidate Donald Trump plans to deport millions of migrants, reshape global trade with expensive tariffs, and fill the government with loyalists if he wins a second four-year White House term. He also vows to decimate the "deep state", crack down on federal whistleblowers, and use federal law enforcement agencies to investigate his political foes.

Donald Trump plans to deport millions of migrants, reshape global trade with expensive tariffs and fill the government with loyalists if he wins a second four-year White House term in the November presidential election. Here is a look at some of the policies Trump has pledged to institute:

TRADE

Trump, a Republican, has floated the idea of a 10% or more tariff on all goods imported into the US, a move he says would eliminate the trade deficit, but critics say would lead to higher prices for American consumers and global economic instability. He has also said he should have the authority to set higher tariffs on countries that have put tariffs on American imports.

He has threatened to impose a 200% tariff on some imported cars. Trump has targeted China in particular. He proposes phasing out Chinese imports of goods such as electronics, steel and pharmaceuticals over four years. He seeks to prohibit Chinese companies from owning US real estate and infrastructure in the energy and tech sectors.

FEDERAL BUREAUCRACY

Trump would seek to decimate what he terms the "deep state" -- career federal employees he says are clandestinely pursuing their own agendas -- through an executive order that would reclassify thousands of workers to enable them to be fired. That would likely be challenged in court. He has vowed to fire what he terms corrupt actors in national security

positions and "root out" his political opponents. Trump has said he would require every federal employee to pass a new civil service test of his own creation, though his practical authorities to do so are limited. Close allies are also vetting scores of potential hires who could be counted on to implement his policies, and Trump has suggested they must adhere to his belief that

the 2020 election was fraudulent. Trump would set up an independent government efficiency panel headed by billionaire supporter Elon Musk to root out waste in the federal government. He has not detailed how the body would function but said it would develop a plan to root out "fraud and improper payments" within six months of being formed. He would

crack down on federal whistleblowers who are typically shielded by law and would institute an independent body to "monitor" US intelligence agencies.

INVESTIGATING ENEMIES

Trump has pledged at times to use federal law enforcement agencies to investigate his political foes, including election officials, lawyers and party donors.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19 SEPT , 2024

Does the silent suffering of women underpin successful marriage?

Marriage is formal, social, and sacred, idealized as a place of love, respect, and faith between two people with distinct identities, personalities, and cultures. The partners must balance one another's strengths and shortcomings in this intricate structure. History has debated and analyzed marriage.

Traditional roles and cultural expectations state that women are the main caretakers and have a far larger role in marriage than males, who are more authoritative.

Traditional marriages have required women to follow patriarchal traditions and put their partner's interests before their own, frequently ignoring their own wants. This idea still influences marriage today.

Thus, women's subjugation in marriage is common, and these issues are often buried, perpetuating the cycle of unheard, unseen suffering women endure, highlighting the role of women in maintaining marital harmony by remaining indifferent to prejudice and mistreatment.

So, returning to the previous question, does the cornerstone of a successful marriage lie in the quiet sorrows of women? If this were to happen, would the marriage be considered truly successful?

Women have endured millennia of mistreatment and relegation to domestic duties, depriving them of equality, autonomy, and recognition as distinct personalities, leading to feelings of loneliness, frustration, and sorrow. Historical perspectives have reinforced the belief that strong marriages need women to sacrifice. Culture has influenced women's marriage roles.

They do not get romantic attention from their spouse. Given the importance women place on emotional connections, losing such a connection can be incredibly difficult to cope with. In Canada, the issue with immigrant families is not solely related to westernized marital dynamics, where one partner is dominant, and the other is submissive due to the male ego of their home country. Traditional marriages seldom started well. Silent suffering can manifest as emotional neglect; undervaluation; financial dependence; power imbalance; physical, emotional, or psychological abuse of women; limited freedom; etc. This started the cycle of repression, anguish, deprivation,

and constant struggle, carried down through generations of trauma. The agony endures across generations and periods. Even when both couples work full-time, women undertake more emotional and domestic work than men, according to studies. Sadly, these challenges go unreported, adding to their hidden suffering and perpetuating the assumption that marital success depends on how successfully women perform these responsibilities.

Recent decades have seen in-

sider it abuse.

Our understanding of abuse is shallow; the word has a deeper connotation. We've all heard that home-cooked meals are better and cheaper than restaurant food, but we frequently neglect to consider our moms' and spouses' effort. We eat cheap home-cooked food while watching debates at 8 p.m. as the women labor hard.

These minor components of daily life have remained undisturbed for years, but the impact of these women has gained momentum, prompting us to think or speak about them. Even the smallest everyday situations, which we often forget, reflect this reality. For example, most children don't shy away from raising their voices at their mothers but fear and respect their fathers.

This is the result of patriarchal thinking. People exploit women selfishly and foolishly for their endless riches, just like Mother Earth does. They provide selflessly and suffer quietly, despite their people's indifference. This defines femininity. Unfortunately, we still live in a culture that hates empowerment, deems women inferior to males, and expects them to bear everything with a smile. Being a part of a culture that perceives women as inferior and perceives a modern, self-

reliant woman who is aware of her rights and capable of speaking up as a danger to society, the home, and marriage

A marriage may be considered successful if it lasts for years without divorcing, but a powerful relationship needs mutual respect. A successful marriage requires both partners to work together to solve difficulties, build a meaningful connection, and have a bright future. Most people blame failed marriages on women's independence. In a society that venerates female gods for their power and heroism, many women face stereotypes of being doormats and punching bags at home. Strong women encounter prejudice. Leaders applaud men's bravery but criticize women's.

Does a woman's choice to speak up in a culture that encourages her to suffer quietly cause marital problems? Looking around, reflecting on the past, hearing the silences you left out, and talking to her may reveal the raw wounds she conceals while suffering; it's all part of the solution. Women are "nurturers, creators, warriors, dreamers, bold, resilient, vulnerable, ferocious, and everything subsuming; the sort of flower that shouldn't be plucked but deserves to carry on blooming."

Rare ancient copy of US Constitution, missing for centuries, up for auction

Historical document appraiser and collector Seth Kaller spreads a broad sheet of paper across a desk. It's in good enough condition that he can handle it, carefully, with clean, bare hands. There are just a few creases and tiny discolourations, even though it's just a few weeks shy of 237 years old and has spent who knows how long inside a filing cabinet in North Carolina. At the top of the first page are familiar words but in regular type, instead of the sweeping Gothic script we're used to seeing: "WE, the People..." And people will get a chance to bid for this copy of the U.S. Constitution — the only of its type thought to be in private hands — at a sale by Brunk Auctions on September 28 in Asheville, North Carolina. The minimum bid for the auction of \$1 million has already been made.

There is no minimum price that must be reached. This copy was printed after the

Articles of Confederation, requesting they send it to the states to be ratified by the people.

It's one of about 100 copies printed by the secretary of that Congress, Charles Thomson. Just eight are known to still exist, and the other seven are publicly owned. Thomson likely signed two copies for each of the original 13 states, essentially certifying them. They were sent to special ratifying conventions, where representatives, all white and male, wrangled for months before accepting the structure of the United States government that continues today.

Constitutional Convention finished drafting the proposed framework of the nation's government in 1787 and sent it to the Congress of the ineffective first American government under the

"This is the point of connection between the government and the people. The Preamble — 'we the people' — this is the moment the government is asking the people to empower them," auctioneer Andrew Brunk said.

Paramedic enables individuals to meet the growing demand for healthcare needs and specialty services.

Pursuing a career in allied healthcare sections like paramedic enables individuals to meet the growing demand for healthcare needs and specialty services. There are various authorised and reputable allied health colleges in India that provide courses and programmes in a wide range of subjects. Several of them are linked to the government's National Commission for Allied and Healthcare Professions Bill, 2020, and their relevant state councils. Based on this, public and private healthcare organisations prioritise training healthcare professionals to address public health concerns, serve rural and underserved populations, and concentrate on public health needs and interventions. They allow for innovation and flexibility in response to changing healthcare needs. Here are reasons why a career in allied health sciences can be beneficial not just for the candidate but for society too. Alternative career choice: Approximately 20.87 lakh students in India took the NEET Exam in 2023, to work in healthcare and related businesses. However, there are only 1.01 lakh+ MBBS seats in India, according to last year's data. Those interested in serving society at large

Vijay Garg
Retired Principal Educational columnist malout

as part of the medical fraternity can opt for a career in allied health care and work as second-line doctors. The current demand and supply gap for doctors can only be bridged by paramedics as these allied health personnel play a significant role in diagnosis, patient care and public

health. Backbone of healthcare industry: There is an increase in demand for specialised healthcare services, implying that paramedics are making a big difference in the lives of patients as a support system for doctors. Paramedics play a vital role in im-

proving healthcare delivery and ensuring the seamless operation of the healthcare system. As the healthcare industry grows and evolves, there is an increased demand for qualified professionals to support and supplement physicians and doctors in not only hospitals but

also local clinics.

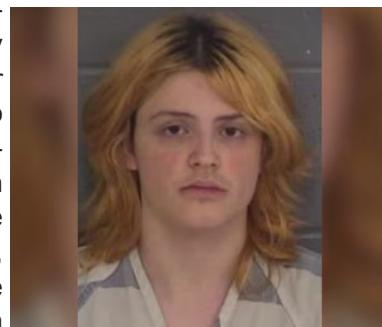
Exploring opportunities: While medical professionals diagnose and establish treatment plans, paramedical professionals are responsible for administering therapies, providing patient care, and assisting medical professionals with their responsibilities. They can evaluate and treat patients in the hospital's authorised emergency department. Paramedics include health care assistants, lab technicians, therapists, sanitarians, technologists, and emergency assistants, all of whom hold a diploma or degree in the relevant profession.

Multiple choices: An allied health career in India provides a variety of opportunities. These allied healthcare workers can pursue several jobs based on their interests and expertise, including positions in hospitals and clinics, research institutions, and public health groups. Hospitals and clinics are the primary workplaces for allied health workers. They collaborate with doctors to provide patient care, run specialised tests, evaluate results, and ensure proper diagnosis. They can also contribute to public health initiatives by working in community health facilities.

'I am sorry, mom', Georgia school shooter's last text before killing 4

The 14-year-old shooter, arrested for killing four people at a school in Georgia earlier this week, apologised to his mother in a text message before committing the crime, his family said. His message prompted her mother to call up the school in a bid to avoid the tragedy, they said. In an interview with The Washington Post on Saturday, Charles Polhamus, the grandfather of the accused shooter, Colt Gray, said her daughter Marcee Gray had visited him at his home when she got a message from her son. "I am sorry, mom," the message read. Immediately, Marcee Gray made a frantic call to the Apalachee High School and warned a counsellor of an "extreme emergency," a relative told The Washington Post. School officials appeared to try and prevent the tragedy after receiving Marcee

Gray's call, her sister Annie Brown and another student told.

The Washington Post. Minutes before the shooting occurred on September 4, an administrator was searching for the shooter and went to his classroom, but he was not there. Colt Gray, also a student at the school, immediately surrendered to authorities and was taken into custody. He is being charged as an adult with murder. At least 30 people were injured in the school shooting. Colt and his father, Colin Gray, are both facing charges of murder. According to authorities, Colin gifted his son an AR-15-style assault rifle used in the shooting as a Christmas gift. US President Joe Biden, Vice President Kamala Harris and former President Donald Trump were among those who condemned the shooting.

Bangladesh wants good ties with India based on equity, fairness: Muhammad Yunus

The interim government's Chief Adviser Muhammad Yunus on Sunday said that Bangladesh wants to maintain good relations with India while asserting that it should be based on equity and fairness. Yunus, 84, made the remarks while responding to a question at a meeting with students who had participated in the student-peoples revolution that ousted prime minister Sheikh Hasina last month, state-run BSS news agency reported. "We need

to maintain good relations with India. But it should be based on equity and fairness," the chief adviser's special assistant Mahfuj Alam quoted him as saying. Mahfuj, who briefed the media after the meeting, added that the chief adviser said Bangladesh always gives importance to mutual respect and equity in maintaining relations with neighbours. He stressed reviving the South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC) to enhance regional cooperation.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

NEW YORK METRO SPORTS CLUB
FREE ENTRY **SATURDAY , SEPTEMBER 14TH 2024** **FREE PARKING**

NEW YORK KABADDI CUP

VENUE :

MITCHEL FIELD ATHLETIC COMPLEX

1 Charles Lindbergh Boulevard, Uniondale, NY 11553

SATURDAY , SEPTEMBER 14TH 2024
11:00am To 06:00pm

DALA SINGH
+1 (516) 309-2945

RAVI SANDHU
+1 (347) 613-5445

JABBAR GREWAL
+1 917-453-6486

BILLA SANDHU
+1 (917) 856-4082

PREET SINGH
+1 (917) 803-1660

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

Baran International LLC
& The Mela Team

SUN

29
SEP, 2024

Invite you to
**SOUTH SHORE
PUNJABI MELA
IN VALLEY STREAM**

Cultural Program:

FOLK SINGERS
GIDHA
BHANGRA

FREE ENTRY

DOORS OPEN AT: 12:00 NOON TO 6:00 PM

Guest MC Satbir "Kucha" Bedi

Singer
KHUDA BAKHSH

SHOPPING | FOOD VENDOR | ICE CREAM TRUCK | JUICE VENDOR | FRESH JALEBI & MUCH MORE

SPONSORS: • Malwa Brothers USA Inc

• Sant Baba Prem Singh Society

For Info and Booths Contact Team of:

- T J ANAND : (646) 251-9794 / TJANAND193@GMAIL.COM
- EKAM SINGH : (516) 343-2269 • JAY SINGH : (516) 547-8666
- SUNNY RAI : (516) 450-0356 • IQBAL KHOKHAR : (718) 637-1178
- HARBANS SINGH DHILLON : (917) 515-1721

MEDIA SPONSORS:
MAHA PUNJAB MEDIA

The South Asian Times
excellence in journalism

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
CHIEF EDITOR: PRITPAL KAUR
+1 201-312-4180
Preetnama TV

Venue:

Hendrickson Park Pool-Parking Lot Merrick Road,
123 W. Merrick Rd Valley Stream NY 11580

TRUSTEES

DERMOND E. THOMAS
SEAN WRIGHT
KEVIN WASZAK

MAYOR

EDWIN A. FARE
DEPUTY MAYOR
JOHN L. TUFARELLI

VILLAGE JUDGE

MELANIE A. JENKINS
VILLAGE CLERK
JAMES J. HUNTER

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

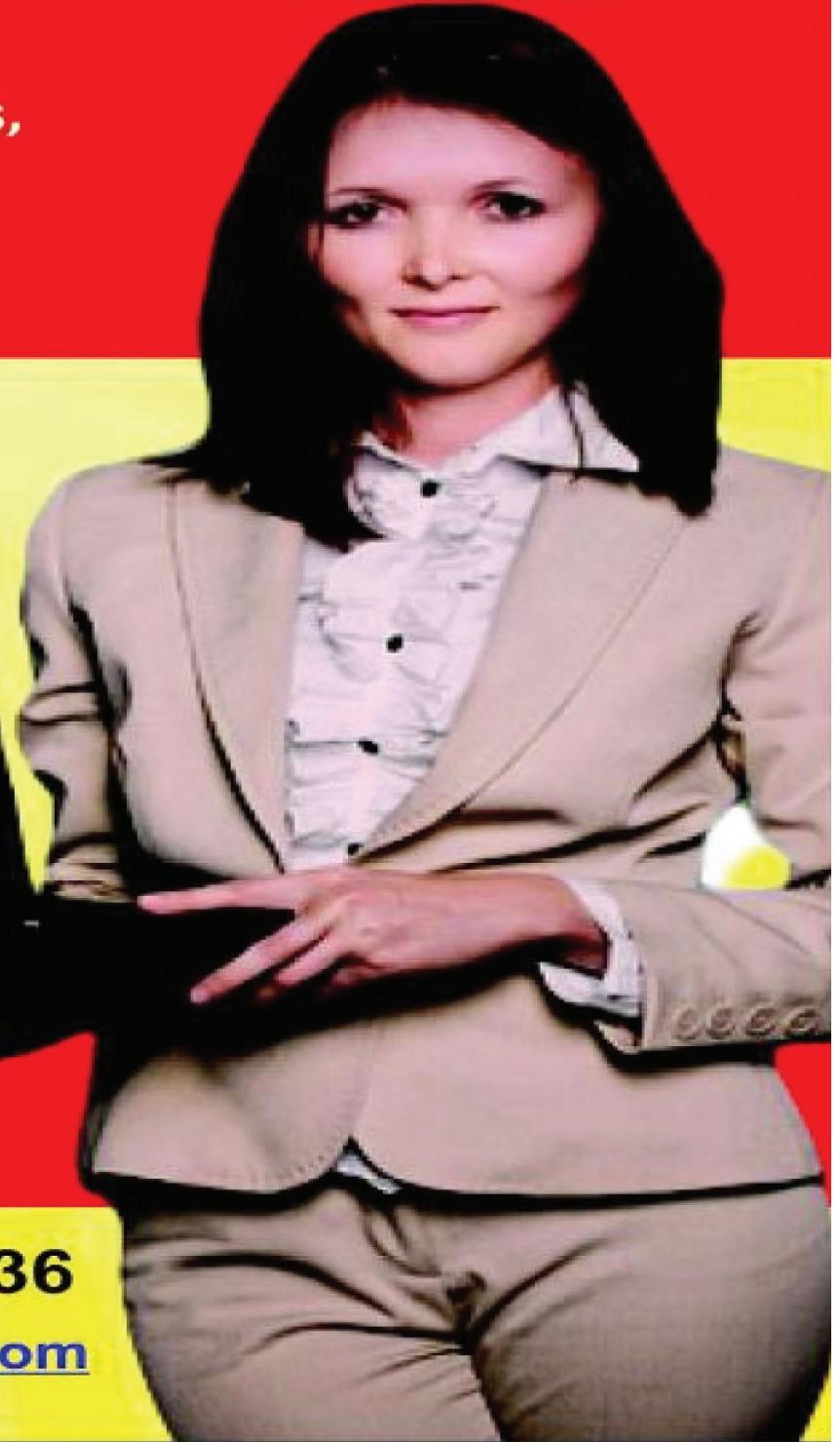
Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instragram
LinkedIn
Tiktok

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

ਪਛਾਵਾ

ਮਿੱਬੇ ਸਮੇਂ @ਤੇ ਕੁੜੀ ਚੰਨੀ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਕੇ
ਸਾਡੇ ਦਫ਼ਤਰ ਆ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ। ਥੋੜੀ ਘਬਰਾਈ ਹੋਈ
ਦੱਸਣ ਲੰਗੀ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਰਕੇ ਝਿਜਕ
ਗਈ। ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਵਾਸ ਦੇਣ @ਤੇ ਕਿ
ਜੇ ਸਹੀ ਗੱਲ ਦੱਸੋਗੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਤੇਰਾ ਮਸਲਾ
ਕਿਸੇ ਤਣ ਪੱਤਣ ਲਾ ਸਕੀਏ। ਸਹਾਰੇ ਭਰੇ ਬੋਲ
ਮਿਲਣ ਤੇ ਉਹ ਨਾਰਮਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਕੁ
ਆਪਣੀ ਗੋਲਮੇਲ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸ ਕੇ ਤੇ ਦੁਖਾਰਾ
ਆਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਹ
ਅਜੇ ਵੀ ਬੁੱਲ ਕੇ ਸੱਚ ਦੱਸਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ।
ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸਮਾਜ
ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਰਗੀਆਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ
ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਤਾਂ ਕਰ ਲਿਆ
ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਜੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤਣ
ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਥੈਰ, ਉਹ ਜਾਂਦੇ
ਬੋਲਣ ਲੰਗੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਦਾ
ਰਿਹਾ। ਸਰ, ਮੈਂ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਐਸ ਐਸ ਸੀ
ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਚੰਗੇ ਘਰ ਦੀ ਧੀ
ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ੁਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਲੱਗੀ
ਹੋਈ ਹਾਂ। ਕੁੜੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਵੀ ਭਰ ਜਵਾਨ ਤੇ
ਸੁਨੱਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣ ਤੇ ਬੋਲਣ
ਦਾ ਸਲੋਕਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹਦੀ ਭਰਦਾ
ਸੀ। ਉਸ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ, @ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ
ਨਾਲ ਪਸੰਦ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ। ਮੇਰਾ
ਪਤੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਮੁੰਡਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ
ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ ਨੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ।
ਮੇਰੇ ਸੱਚ ਸੁਹਰਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ
ਮਾਲਕ ਨੇ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੋਠੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਭੁੰਡਾ
ਵੀ ਵਾਹਵਾ ਖੁੱਲੈ। ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਲੈਂਦਾ
ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਵਰਜਦੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ

ਪਿਆਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਛੇ ਸਾਲਾਂ
ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉੱਚ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੀ
ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਆਸਵੰਡ ਸੀ।
ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸੇ ਵਿੱਚ ਆਖਣ
ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕੁਝੀ ਨਾਲ ਅਵੇਅਰ ਸੀ।
ਅਤੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸਬੰਧ ਵੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ
ਹੁਣ ਉਸ ਦਾ ਤੋੜ ਵਿਛੋੜਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ
ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਇਕਦਮ ਭੜਕ ਪਈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਤ
ਸਾਡੀ ਬਹੁਤ ਲੜਾਈ ਹੋਈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਮਾਹੌਲ
ਅਸਹਿਜ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਮ ਵਰਗਾ ਹੋ
ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਫੇਸ਼ਬੁੱਕ @ਤੇ ਅਕਸਰ ਮੇਰੀ
ਇੱਕ ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਚੈਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ
ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇੱਕ ਦੁਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆ
ਗਏ। ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਬਾਲ ਬੱਚੇਦਾਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਭ
ਕੁਝ ਜਾਣਦੀ ਹੋਈ ਵੀ ਉਹ ਗਲਤੀ ਕਰ ਬੈਠੀ ਜੋ
ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਿਛਲਾਂ ਤੋਂ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਮਨਾਨਪਿੰਡ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਇਆ
(ਮੌ) -- 9781500050

ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਬਦਲਾ
ਲੈਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ
ਹੌਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹਾਰ ਬੈਠੀ ਅਤੇ
ਹੋਟਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਰਦ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ। ਹੁਣ ਮੈਂ
ਉਸ ਤੋਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸਾਂ। ਅਸੀਂ ਰਲ ਕੇ
ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੱਚਾ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਈਏ। ਮੈਂ
ਮੌਕਾ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ
ਬੱਚੇ ਦੀ ਆਮਦ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ
ਚਿਹਰੇ @ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਅ ਸਾਂਭੇ
ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾ ਰਹੇ। ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਵਿੱਚ
ਜੀਅ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਸੱਸ ਸੁਹਰਾ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ
ਸਥਾਨਾਂ @ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁਖੀਆਂ। ਜਿਸਤੇਡਾਰ
ਵੀ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਮੈਂ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ
ਹੀ ਧੁਖ ਰਹੀ ਸਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੰਤਾ ਜਿਹੀ ਲੱਗੀ
ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕਰ ਬੈਠੀ ਹੋਵਾਂ। ਮੈਂ
ਬਾਹਰੋਂ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਸੁਹਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ
ਵਿਖਾਉਣ ਖਾਤਰ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਰੱਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਧੁਰ
ਅੰਦਰੋਂ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ
ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਰੱਬ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਣਾਂ ਦੇ ਅਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ

ਸਪਾਰਨ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵਾਂ। ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮਹੀਨੇ ਲੰਘਦੇ ਗਈਆਂ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸੱਤਵਾਂ ਮਹੀਨਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪ ਰਿਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਰੱਬ ਵਰਗੇ ਬਜ਼ੁਗਰਾ ਸੌਸ ਸਹੁਰੇ ਨਾਲ ਧੋਹ ਕਮਾ ਰਹੀ ਹੋਵਾਂ। ਮੈਂ ਪਛਤਾਵੇਂ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਬੋਝ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀ। ਅਬੀਰ ਹਾਰ ਕੇ ਜਿਗਰਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪਰਸੋਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਪਲ ਰਿਹਾ ਬੱਚਾ ਉਸਦਾ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਉਸਨੂੰ ਸੱਚੋ ਸੱਚ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸੁਣਨ ਉਪਰੰਤ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਫੜ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਬੇਸਥ ਹੀ ਰਹੇ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਿਆ ਇਹ ਰਾਤ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਰਾਤ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਕਲੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਪਰ ਕੀਤਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਖਿਰ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਨਜ਼ਾਇਕ ਅੱਲਾਦ ਨਹੀਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਾ ਸੱਖਾ ਮਾਫ ਕਰ ਸਕਦਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕਮ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਨਣਦ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਵੱਡ ਵੱਚ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਾਂਗੇ? ਮਾਂ ਦੀ ਮਹਤਾ ਵੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਕੁੰਹ ਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਆਈ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਹ ਪਾਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲਵਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਰੇ ਮਾਫ ਨਾ ਕਰ ਪਾਵਾਂ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਰੋਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ ਤੋੜਦਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਗਲਤੀ ਕਰ ਹੀ ਲਈ ਸੀ ਤਾਂ ਚੁੱਪ ਵੀ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਭੇਤ ਨਾ ਬੁਲਣ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਹੈ। ਜੇ ਬਿਨਾਂ ਸੱਚ ਬੋਲਿਆਂ ਸਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਹਰਜ ਵੀ ਕੀ ਸੀ? ਪੈਰ, ਹੁਣ ਕੀਤਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤੀਰ ਕਮਾਨ @ਚੋਂ ਚੱਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਮੇਰਾ ਇਗਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਫ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਗਈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਇਸ ਮੁੜੇ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮੌਗੇ ਅਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਦਵਤਰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਮੁਕੱਰਰ ਸਮੇਂ @ਤੇ ਉਹ ਦਵਤਰ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਭੂਲ ਤੋਂ ਪਸੂਤੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕੀ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸੇਗੀ। ਲੰਮੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਸੰਭਾਲ ਜੜ੍ਹਗੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਣੇਪਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਘਟਨਾ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਥੈਰ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ @ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਦਰ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਟ ਪੁਸ਼ਟ ਹੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਜੇਕਰ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਸਵੈ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਗੇਦ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕਾਗਜ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਲੱਗਣੇ ਸਨ ਪਰ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਨਣਦ ਅਤੇ ਪਤੀ ਮੁੜ ਹਨੇਰੇ ਚੰਗੇ ਬਾਲ ਘਰ ਦੇ ਪੰਘੂੜੇ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਰੱਖ ਆਏ। ਬੱਚੀ ਹੁਣ ਬਾਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਾਮ ਉਸਦਾ ਕਿਸਮਤ ਰੱਖਿਆ। ਦੁਆ ਏ ਕਿ ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਅੱਗੂਤ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੱਚੀ ਮੋਈ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁਬਾਰਾ ਲੀਹ ਤੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਹਾਣੀ ਚੇਤੇ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਾਰ ਸੋਚਦਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੰਨੀ ਜਿੰਦ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਜੰਮਦਿਆਂ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਵਿਹੁਣੀ ਹੋ ਗਈ। ਵਿਚਾਰੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਦੇ ਭਰਵਿੱਖ ਬਾਰੇ। ਬਸ ਇੱਕ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜੋ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣਿਆਂ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਉਹ ਵਰਦੀ

ਸਕੂਲ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਸਾਰੇ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਵਰਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਹੇ ਬੱਚਾ ਗਰੀਬ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਬੱਚਾ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਪਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਵਰਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਮਦਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਾ ਆਗਵਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖੇਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲ ਵਰਦੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਰਦੀ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਮੀਰੀ-ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਅਮੀਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੰਗੇ ਮਹਿੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧੋਂ ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਕੋ ਨਾਲ ਦੀ ਸਕੂਲ ਵਰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਸਕੂਲੀ ਵਰਦੀ ਨਾਲ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਕਿਸ ਸਕੂਲ ਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਭੁਸ਼ ਬੱਚਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਨੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵਰਦੀ ਪਾ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਹੱਸਦੇ ਖਿਡੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਦੀ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਬੱਚਾ ਕਿੰਨਾ ਭੁਸ਼ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਆਂਦਚ- ਗੁਆਂਦਚ ਵਿੱਚ

ਬੱਚਾ ਕਿੰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਖੋ ਮੇਰੀ ਨਵੀਂ ਵਰਦੀ ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਕੂਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਸਮਾਰਟ ਵਰਦੀ ਨਾਲ ਸਮਾਰਟ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਸਕੂਲ ਵੀ ਸਮਾਰਟ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਹੌਲੀ- ਹੌਲੀ ਜਿਉ- ਜਿਉ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਕੂਲ ਵਰਦੀ ਤੋਂ ਨਫਰਤ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵਰਦੀ ਪਾ ਕੇ ਅੱਕਜ਼ਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚੇ ਟੁਰ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਵਰਦੀ ਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਕੱਪੜੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਕਿੱਤੇ ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮਰਜ਼ੀ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਵਰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦੀ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਮੜ ਤੋਂ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਉਠਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਕੀ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਰਦੀ ਪਾਉਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਈਮਰੀ, ਮਿਡਲ ,ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦੀ ਯਾਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਕੂਲ ਵਾਲੀ ਵਰਦੀ ਯਾਦ ਹੈ ?

ਸੇਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ / ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਜਦੋਂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦੇਣ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਅੱਜ ਐਤਵਾਰ ਆਗ ਅੱਜ ਘਰ ਕੰਮ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਗਏ ਨੂੰ ਛੇ, ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ ਆਗ ਅੱਜ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਆਵਾਂ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜਾ ਆਓ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ।

ਜਗਿਆਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਉੱਠ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਕਪੜੇ ਪਾਏ ਤੇ ਨਾਸ਼ਤਾ ਕਰਕੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਮਿਲ ਗਈ। ਪੱਟੋਂ ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਉਹ ਬੱਸ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਸੇਬਾਂ ਵਾਲੀ ਰੋਹੜੀ ਕੌਲ ਰੁਕ ਗਿਆ ਤੇ ਸੇਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ। ਸੇਬ ਕਿੱਦੋਂ ਕਿਲੋ ਆ?

ਵੈਸੇ 80 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵੇਚੀ ਦੇ ਆ। ਚਲੋ ਤੁਹਾਨੂੰ 75 ਰੁਪਏ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਆਂ। ਸੇਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।
ਜੱਲ ਛੇਤ ਦੋ ਕਿਲੋ ਦੋ ਦੋ। ਉਸ ਨੇ ਆਸਿਆ।

ਸੇਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਾਲਾ ਲਿਫਾਡਾ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੇਬ ਪਾਣੀ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਲਿਫਾਡਾ ਛੜ ਲਿਆ ਤੇ ਛਾਂਟ, ਛਾਂਟ ਕੇ ਵਧੀਆ ਸੇਬ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਲੱਗਾ। ਲੈ ਬਈ, ਵੇਖ ਤਾਂ ਕਿਨੈ ਹੋ ਗਏ ਆ? ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੇਬਾਂ ਵਾਲਾ ਲਿਫਾਡਾ ਉਸ ਨੂੰ ਛੜਾਂਦਿਆ। ਆਖਿਆ।

ਉਹ ਸੇਬ ਜੋ ਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣਾ ਬਟੂਆ ਕੱਚ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 100 ਰੁਪਏ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ 50 ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੋਟ ਲੱਭਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਕਿਲੋ ਸੇਬ ਜੋ ਖ ਕੇ ਕਾਲੇ ਲਿਫਾਡੇ ਨੂੰ ਦੋ, ਤਿੰਨ ਰੰਢਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਲਿਫਾਡਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 150 ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਬਾਂ ਵਾਲੇ ਲਿਫਾਡੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ ਕੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿੰਨੀ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਬੱਸ ਚੱਲ ਪਈ ਅਤੇ ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਉਹ ਮਿੰਨੀ ਬੱਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਲਿਫਾਡਾ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਤੇ ਭਰਜਾਈ ਕੌਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਇੰਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਨੇ ਸੇਬਾਂ ਵਾਲੇ ਲਿਫਾਡੇ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਥੱਲ੍ਹੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੇਬ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਚ ਕੇ ਸਾਮੂਹੇ ਪਏ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ, ਸਾਰੇ ਸੇਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਸੇਬ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸਨ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਗਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਸੇਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਫਾਡਾ ਬਦਲਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। ਉਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਸੀ, ਭਲਾ ਜੇ ਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਇਹੀ ਸੇਬ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਬਣਦਾ ?

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ(ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ)
ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ ਰੱਕੜਾਂ ਢਾਗ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ
ਪਿੰਨ 145526
ਫੋਨ 9915803554

ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਪਕਾਵਾਂ ਰੋਟੀਆਂ...

ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਸਨ ਅਤੇ ਤੜਕਸਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੱਬ ਕੇ ਰੱਖੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤੋਂ ਸੁਆਹ ਝਾੜ ਕੇ ਛੁੱਕਾਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਬਹੁਤੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਅਹਿਮ ਤੋਂ ਮੁੜ ਅੱਗ ਬਾਲ ਲੱਦੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਮਾਨਤਾ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਅਰਧ ਗੋਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਹੜੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਲੀ ਅੱਗ ਪ੍ਰਾਸ ਆਕਾਰ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚੀ ਅੱਗ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਨਾਲ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸੇਰਤ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅੱਗ ਭਖਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੋਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਉਰਜਾ ਮਨੌਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਪਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕਈ ਬਰਕਤ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਪਕਾਉਣ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ, ਕਾਂਗੜੀ, ਵਾਲੇ ਅੰਨ ਦੀ ਕਦੇ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਅੰਗੀਠੀ, ਗੈਸ ਵਾਲਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ, ਸੂਰਖ ਤੰਤੰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹਾ, ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਚੁੱਲ੍ਹਾ, ਹੀਟਰ, ਸੂਰਜੀ ਡਾ.ਸੋਹਿਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ ਦੇ ਲਿਖਣ ਉਰਜਾ ਵਾਲਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਪਹਿਲਿਆਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕਈ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਸੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਬਾਲਣ ਵੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਘੜੋਲੀ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜੀ, ਗੋਰੇ ਦੀਆਂ ਪਾਸੀਆਂ, ਕੇਇਲਾ, ਦੱਬ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਬੂਰਾ, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ, ਬਿਜਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਸਾਂਝੇ ਸੂਰਜੀ ਉਰਜਾ, ਤਰਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਢਾਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਪੰਤਰੇਲੀਆਮ ਗੈਸ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਿੰਨ ਹੈ। ਲੋਕ ਪੰਪੰਗਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਂਤੀ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਜੀਅ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਰਿਨ੍ਹਣ ਪਕਾਉਣ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਾਲੀ ਲੱਕੜੀ ਜਾਂ ਗੋਹਿਆਂ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਪਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਬੜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਉਤੇ ਟਿਕਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੰਨੇ ਬਣਾਏ ਸੀ। ਇਸ ਸੁਆਹ ਨਾਲ ਵੀ ਕਈ ਮਨੌਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੁੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੱਕੜੀ ਜਾਂ ਪਾਬੀਆਂ ਅਗਨੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਆਹ (ਭਸਮ) ਹੈ। ਅਗਨੀ, ਵਾਯੂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਾ ਬਹੁਤ ਗਰਿਹਾ ਸਬੰਧ/ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਲੋਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਛੂਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਸਮਝਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉਪਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅੰਨ ਪਕਾਇਆ ਜੁਠੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਦੇਵਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜੂਠ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਗਨੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਆਹ (ਭਸਮ) ਹੈ। ਅਗਨੀ, ਵਾਯੂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਾ ਬਹੁਤ ਗਰਿਹਾ ਸਬੰਧ/ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਲੋਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਛੂਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਸਮਝਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉਪਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅੰਨ ਪਕਾਇਆ ਜੁਠੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਦੇਵਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜੂਠ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਗਨੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਆਹ (ਭਸਮ) ਹੈ। ਅਗਨੀ, ਵਾਯੂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਾ ਬਹੁਤ ਗਰਿਹਾ ਸਬੰਧ/ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਲੋਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਛੂਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਸਮਝਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉਪਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅੰਨ ਪਕਾਇਆ ਜੁਠੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਦੇਵਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜੂਠ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਗਨੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਆਹ (ਭਸਮ) ਹੈ। ਅਗਨੀ, ਵਾਯੂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਾ ਬਹੁਤ ਗਰਿਹਾ ਸਬੰਧ/ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਲੋਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਛੂਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਸਮਝਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉਪਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅੰਨ ਪਕਾਇਆ ਜੁਠੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਦੇਵਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜੂਠ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਗਨੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਆਹ (ਭਸਮ) ਹੈ। ਅਗਨੀ, ਵਾਯੂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਾ ਬਹੁਤ ਗਰਿਹਾ ਸਬੰਧ/ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਲੋਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਛੂਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਸਮਝਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉਪਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅੰਨ ਪਕਾਇਆ ਜੁਠੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਦੇਵਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜੂਠ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਗਨੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਆਹ (ਭਸਮ) ਹੈ। ਅਗਨੀ, ਵਾਯੂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਾ ਬਹੁਤ ਗਰਿਹਾ ਸਬੰਧ/ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਲੋਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਛੂਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਸਮਝਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉਪਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅੰਨ ਪਕਾਇਆ ਜੁਠੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਦੇਵਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜੂਠ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਗਨੀ ਤੈ-ਮੁੜਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਆਹ (ਭਸਮ) ਹ

ਬਿਦਰ ਪੜਦਿਆਂ ਕਈ ਵਾਰ 1988 'ਚ ਹੋਏ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਬਾਬਤ ਜਿਕਰ ਤਾਂ ਛਿੱਦਰਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਅੱਲੜੁ ਉਮਰ ਕਾਰਨ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਨ, ਰੁਚੀ ਜਾਂ ਸੁਹਿਰਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਨਵੰਬਰ 1984 'ਚ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਨਸ਼ਲਕੁਸ਼ੀ ਬਾਰੇ ਭਲੀਭਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। 4 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 1988 ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਸੁਧੇ ਦੇ ਬਿਦਰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਸਾਦ ਹੋਏ ਸਨ। ਬਿਦਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਜਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਦਾਸੀ ਸਮੇਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੁਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਪੈਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਛੋਗ ਨਾਲ ਉਥੇ ਠੰਢੇ-ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦਾ ਚਸਮਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਜੋਗਾ ਸਿੱਘ ਦੀ ਸਰਪ੍ਸਤੀ ਹੇਠ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਝੀਰਾ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਟਰੱਸਟ ਅਧੀਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਜੁਨੀਅਰ ਕਾਲਜ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਾਦਾਵਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਦਰ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਜਿਆਦਾਤ ਵਿੱਚਾਰਥੀ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬ, ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਜੰਮ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਧਾਰਨ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਤੇ ਪੈਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਨਵੀਆਂ ਕਲੋਨੀਆਂ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈਂਦੇ ਆਪਣੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ 'ਚ ਆਸਾਗ ਲਿਆ, ਜਿਥੇ ਦੁਪਹਿਰ ਸਮੇਂ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀਜ਼ ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਫੌਰਸ ਨੇ 2 ਵਿੱਚੀ ਧਿੱਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਥੇ ਉਮੜੀ ਦੰਗਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭੀਜ਼ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਬੀ. ਤੁਮਾਪਥੀ ਵੀ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵਿੱਚਾਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਅੱਖੁੰ ਗੈਸ ਅਤੇ ਰਥਕ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾਗੀਆਂ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੀ ਛੱਡ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਹਰ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਕਿੱਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਤੱਤੀਕਰਨ ਤੇ ਲੁੰਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਹ ਸਭ 15 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗੁਲਬਰਗਾ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਫੌਰਸ ਦੇ ਆਪਣੀ ਫੌਰਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਸੂਰਤ ਪਏ ਨੂੰ ਬਿਦਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਕਾਲਜ ਕਰਨਾਟਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵਿੱਚਾਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਬਿਦਰ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਗਏ ਸਿੱਖ ਤੇ ਗੈਰ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲਾਈਡ ਸਟਾਈਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਾਰ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਵਿੱਚਾਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਣਾਅ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

14 ਤੋਂ 16 ਸਤੰਬਰ 1988 ਨੂੰ ਹੋਏ ਬਿਦਰ 'ਚ 6 ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਅਤੇ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਜਖਮੀ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੰਗਿਆਂ 'ਚ 1 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਏਕਤਾ ਮੰਚ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ 2 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ 27 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 1 ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਤੱਕ ਬਿਦਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਉਥੇ ਸਿੱਖ ਤੇ ਗੈਰ ਸਿੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਸਾਧਿਆ। ਟੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਆਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। 14 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਆਤ ਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਲ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਸਾਧਿਆ। ਟੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਆਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। 14 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਆਤ ਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਲ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸ਼ੁਆਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। 14 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਆਤ ਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਲ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸ਼ੁਆਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। 14 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਆਤ ਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਲ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸ਼ੁਆਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। 14 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਆਤ ਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਲ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸ਼ੁਆਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। 14 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚਾਰਥੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਆਤ ਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗ

ਕੈਨੋਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਹਲਚਲ ਨੇ ਉਥੇ ਜਾ ਵਸਣ
ਦੀ ਚਾਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਾਹ ਕਿਵੇਂ ਅੱਖੇ ਕੀਤੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਹਲਚਲ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਈ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੀਤੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਪਰਵਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਜ਼ਰਿਏ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਨਿਉਂ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ (ਐਨਡੀਪੀ) ਦੇ ਆਗੂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜਸ਼ਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਲਿਬਰਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਆਪਣਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਤਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਢਾਈ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਇਸ 'ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਡਰੋਸਾ' ਸਮੱਝੌਤੇ ਨੂੰ ਤੋਵੜਨ ਦੀ ਵਜਾਂ ਦੱਸਦਿਆਂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ,

ਲਿਭਰਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ ਸਵਾਰਥੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮਾਹਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਚੋ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਾਸਕਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਜਸਟਿਚ ਟ੍ਰੂਡੇ ਤੇ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਮਕਬੂਲ ਸਨ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਸਟਿਚ

ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਕੀ ਭਵਿੱਖ ਹੈ

ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਡਰੀ ਜਸਟਿਟਿਊਟ ਵਿੱਚ ਆਰਜ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਅਸਥਾਈ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮ ਸਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਿਨਾ ਕੁ ਸਮਾਂ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਮੀਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਹਤ, ਪਸ਼ਾਸ਼ਨਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚੇ ਉੱਤੇ ਬੋਝ ਵਧਾਉਣਾ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇਗੀ। ਵੱਧਦੀ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਜ਼ਿਠਨ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਸਮੀਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੌਰਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰਥਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਕਿੱਲਡ ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਲਕ ਹੋਵੇ। ਰਿਸੀਵ ਨਾਗਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਵਰਗ ਪਰਮਿਟ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਲੇਖਰ ਮਾਰਕਿਟ ਇਥਾਪੈਕਟ ਅਸੈਸਮੈਂਟ (ਐਲਐਮਆਈ) ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹੁਣ ਅੱਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਥਾਂ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਆਰਜ਼ੀ ਬਾਹਰੀ ਕਾਮੇ ਸੱਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। 26 ਡਾਲਰ ਪੱਤੀ ਪੰਟਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਆਰਜ਼ੀ ਵਰਕਰ ਰੱਖਣ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ (ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ) ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਲੀ ਚੋਰ-ਮੌਰੀ ਨਾਲ ਪੱਕਾ ਹੋਣ ਦੇ ਇਹਾਦੇ ਨਾਲ ਇੱਧਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਫ਼ਲੇ ਤਾਂ ਟ੍ਰੈਟਦੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਉਹ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਮਹਿਜ਼ 24 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਤੇ ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਹੀ ਅੱਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਰਾਹ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਣਗੇ।

ਵੀ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਤੇ
ਹੁਣ ਇਸ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਨੂੰ ‘ਦੇਰ ਨਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸਹੀ
ਕਦਮ’ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਹੁਣ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਆਲਮ ਇਹੋ ਹੈ
ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ, ਬੱਚਿਆਂ

ਕੇਨਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਚ ਪੱਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਵਧਿਆ
ਦਾਇਰਾ

ਸਮੀਲ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਸ਼ੁਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ
ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਹਿਆਨ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀਆਂ ਤੋਂ
ਉੱਭਰਣ ਵੱਲ ਵਧੇ ਸੀ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵੱਡਾ
ਹਿੱਸਾ ਪਰਵਾਸੀ ਸੀ ਤੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਸਿਆਸੀ ਝੁਕਾਅ ਲਿਖਰਲਰਜ਼ ਵੱਲ ਹੋ ਗਿਆ
ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਦੌਰਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀ
ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਿਲ ਪਰਵਾਸੀ ਹੁਣ
ਹਰ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਫਿਰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ
ਨੌਕਰੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਉਹ ਆਰਥਿਕ
ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ
ਸੂਝ-ਬੁਝ ਸਿਆਸੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਦਲਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ
ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕੰਜਰਵੇਟਿਵ
ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਦਾਇਰਾ
ਪਿਆਸ ਦੇ ਪੜਾਅਦੇ ਲਿਕੇ ਰਹਿਆ ਹੈ।

ਨੂੰ ਕਈ ਕਮ ਮਿਲਣਾ ਤੱਥ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਹੋ ਚੁਕੀ
ਹੈ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਸਮੀਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ
ਹੀ ਹਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ
ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਚਾਹੇ ਉਹ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਜਦੋਂ
ਤੱਕ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਾਹਰ
ਜਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ
ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਾਲਜਾਂ
ਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕੀ।
ਨਿੱਜੀ ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ
ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ
ਵੀ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਅਸਮਾਨ ਛੂ
ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਸਿਆਸੀ
ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਭਾਲਦੇ
ਹਨ। ਨਾਸ਼ਕ ਰਿਹੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲੋਕ

ਹਨ ਹਾਲਾਂ, ਕੌਸ਼ਣ ਨਾਗਰ ਇਸ ਸਮਲ ਤੁਤ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਕੱਲੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀ
ਬੋਰਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਲਈ
ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਸੀਰੀਆ,
ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਤੋਂ ਆਏ ਪਨਾਹਗੀਰ,
ਗੈਫ਼ਉਜ਼ੀ ਵੀ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਹਨ।

ਪਰਵਾਸ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ
ਗਲ ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ
ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਥੀਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-
ਨਾਲ ਪੋਸਟ-ਗੈਨੂਏਸ਼ਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਮਿਆਦ
ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਅਸਥਾਈ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਸਬੰਧੀ ਨੀਤੀ
ਵੀ ਬਦਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਕੈਨੇਡਾ
ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈਣਾ
ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਰਿਸ਼ੀ ਨਾਗਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਇਮੀਗ੍ਰੋਸ਼ਨ ਦੇ
ਸਮਰਥਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ
ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸ ਇੱਕ
ਮਸਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ
ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਸੱਚ
ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ, ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਬਰਲ
ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਤੇਜ਼ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ
ਦੰਤ ਦੀ ਲੀਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

7 Nights Tour
Explore
Indonesia
It's Time To Travel

Starts From
\$699 Per Person
on Double Occupancy

Package Includes

All Accommodation in 4 Star Hotel	Nusa Penida Tour
All breakfasts in the hotel	Ubud Tour
Volcano Tour Bali	All airport transfers & sightseeing on a private basis
Bali Instagram Tour	

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

ਖਰਾ ਸਚ

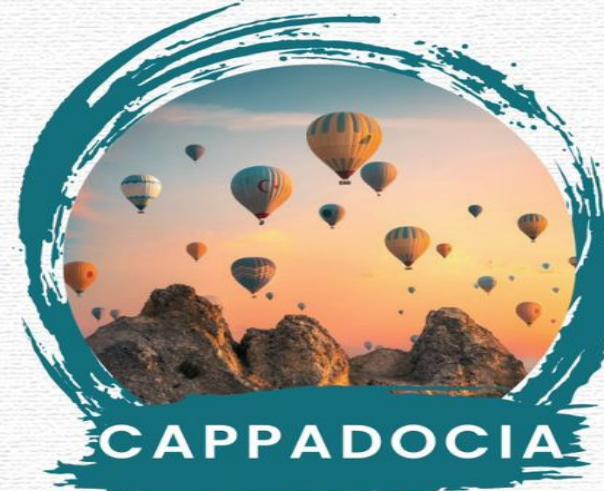

INCLUSION

- ✓ LUXURIOUS ACCOMODATION IN PREMIUM HOTELS
- ✓ ALL MEALS ARE INCLUDED
- ✓ ISTANBUL LUXURY BOSPHORUS DINNER CRUISE & SHOW PRIVATE TABLE
- ✓ ISTANBUL OLD CITY TOUR TOPKAPI PALACE, HAGIA SOFIA, BLUE MOSQUE AND HIPPODROME
- ✓ FULL DAY TWO CONTINENT TOUR WITH DOLMABAHCE PALACE, CAMLICA HILL, PIERRE LOTI, GOLDEN HORN AND BALAT AREA
- ✓ FULL DAY CAPPADOCIA TOUR WITH OPEN AIR MUSEUM, UC HISAR, PIGEON VALLEY AND AVANOS
- ✓ FULL DAY ANTALYA CITY TOUR, BOAT RIDE, OLD CITY, DUDEN WATERFALL AND HADRIANS GATE
- ✓ FULL DAY JEEP SAFARI TOUR VISIT PAMUKKALE COTTON CASTLE AND HIERAPOLI TOUR
- ✓ ALL AIRPORT TRANSFERS & SIGHTSEEING ON A PRIVATE BASIS

ISTANBUL

CAPPADOCIA

ANTALYA

START FROM
\$1499
PER PERSON

MOHINDER SINGH MIGLANI

22 W MARIE ST, HICKSVILLE, NY 11801
516-216-4433 / 516-690-1257

DOMESTIC & INTERNATIONAL FLIGHTS EXCLUDED

ਕੌਣ ਹਨ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਰਾਮ ਰਹੀਮ
ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੈਰੋਲ ਮਿਲੀ ਤੇ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣੇ

ਰੋਹਤਕ ਦੀ ਸੁਨਾਰੀਆ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ
ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬੰਦ
ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਜਦੋਂ 6 ਵਾਰ ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ
ਫਰਲੋ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜੇਲ੍ਹਰ ਰਹੇ,
ਸਾਬਕਾ ਜੇਲ੍ਹਰ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦਾਦਰੀ ਤੋਂ
ਟਿਕਟ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ
ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦਾਦਰੀ ਤੋਂ
'ਦੰਗਲ ਗਾਰਲ' ਬਬੀਤਾ ਫੋਗਾਟ ਦੀ ਟਿਕਟ
ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਨੂੰ
ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਸੁਨੀਲ
ਸਾਂਗਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ
ਵੀਆਰਅੱਸ ਯਾਨੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ
ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲੈ ਕੇ ਇਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਭਾਜਪਾ
'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੀ
ਭੋਡਸੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬਤੌਰ ਜੇਲ੍ਹਰ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰੋਹਤਕ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ
ਉਹ ਤਕਰਬੀਨ 5 ਸਾਲ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ
ਸੁਪਰਡੈਟ ਵੱਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਰਹੇ
ਸਨ। 2017 ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ
ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ
ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ
ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ
ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰੋਹਤਕ ਤੇ
ਸੁਨਾਰੀਆ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ
ਬਿਤਾਇਆ। ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ
ਰੋਹਤਕ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹਰ ਸਨ। ਉਸ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੀ
ਭੋਡਸੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ
ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਭਾਜਪਾ
'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਦਾਦਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ
ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ
ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ
ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸਤਪਾਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਦੇ
ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ
ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੁੱਡ ਕੇ ਭਾਜਪਾ
ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਨੂੰ
ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੰਨੀ
ਕਾਹਲੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ
ਸੁਪਰਫੌਂਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ
ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ (ਵੀਆਰਏਸ) ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਅਰਜੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੇਹੁੰਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ
ਕੀਤੀ। ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ
(ਡੀਜੀ) ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਜੇਲ੍ਹ ਸਪਤਨੈਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੀਮੇਲ ਕੇਜੀ

ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ 'ਨੋ ਡਿਊਜ਼' ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਡੀਜ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ, ਸੁਪਰਡੈਟ ਜੋ ਲ੍ਹੁ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇ ਲ੍ਹੁ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਨੇ ਸਵੈ-ਇੰਡਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ, ਸੁਪਰਡੈਟ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ 'ਨੋ ਡਿਊਜ਼' ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਸੌਂਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਟੋਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੌਂਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਐਂਡ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸੁ ਪ੍ਰੀਆ ਸ਼੍ਰੀਨੇਤ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੌਣ ਇੰਨਾ ਭੋਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਖਬਰ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਯੂਜ਼ਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਬਾਬਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਦਬਦਬਾ ਹੈ।

(ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਰਿਲੀਜ਼) ਐਕਟ 2022 ਵਿੱਚ ਕੈਂਡੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰ ਲਿਖਿ ਹੈ। ਜੇ ਲ੍ਹੁ ਸੁ ਪਰਡੈਟ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੈਟ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੇ ਦੇ ਲਈ ਕੈਂਡੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਿਵਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਰੱਥ/ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਂਡੀਆਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਿਤਾ ਨੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਲੜੀ ਸੀ ਚੋਣ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਤਪਾਰ ਸਾਂਗਵਾਨ ਵੀ 1996 'ਚ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਐਸਐਨਐਲ 'ਤੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਐਸਡੀਓ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹਿਆ ਸਨ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੰਸੀਲਾਲ ਦੀ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਕਾਸ ਪਾਰਟੀ

ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ 5 ਸਾਲ ਸੁਨਾਰੀਆਂ 'ਚ ਰਹੇ ਤਾਈਨਾਤ (ਐਂਚਵੀਪੀ) ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚਰਖਦਾ ਦਾਦਰੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਏ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਲੜੀਆਂ। 2009 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਹਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਲਹਿਰਾਇਆ। ਉਹ ਕੂਪੇਂਦਰ ਹੁੰਡਾ ਦੇ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਬਣੇ। 2014 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਉਤਰੇ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦੀ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣਾ ਪਿਆ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ 2019 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਟਿਕਟ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਨਾਇਕ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਜਜਪਾ) ਦੀ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਚੋਣ ਲੜੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਮੁੜ ਹਾਰ ਹੀ ਪਈ। 6 ਵਾਰ ਰਹੀਮ ਸੁਨਾਰੀਆ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ 21 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸੀ। 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਦੀ ਫਰਲੋ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 10 ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 6 ਮੌਕੇ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਉਸ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਫੈਂਟ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਨਿਯਮ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ
ਹਨ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਗੁਡ ਕੰਡਕਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨਰਜ
ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ
ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦਾ
ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ

ਮੱਕੇ ਜਦੋਂ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਹੋਈ

- 24 ਅਕਤੂਬਰ, 2000 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪੈਰੋਲ,
  - 21 ਮਈ, 2021 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪੈਰੋਲ,
  - 2022 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 7 ਤੋਂ 28 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਫਰਲੋ ਮਿਲੀ ਸੀ।
  - 2022 ਦੀਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 17 ਜੂਨ ਤੋਂ 16 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ
  - 2022 ਦੀ ਆਦਮਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਪ-ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 25 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ
  - ਅਯੁਧਿਆ ਰਾਮ ਮੰਦਿਰ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 21 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 3 ਮਾਰਚ, 2023 ਤੱਕ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
  - ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਰਾਮ ਰਹੀਮ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਰੋਹਤਕ ਦੀ ਸੁਨਾਰੀਆ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਪਰਤੇ ਹਨ।

ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੀਬੀਸੀ ਤੰਨ ਵਾਰ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਪੈਰੋਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ 29 ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਜੁਲਾਈ, 2019, 30 ਅਕਤੂਬਰ, 2019 ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਰ ਕੈਂਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਨੂੰ, ਤਿੰਨੇ ਵਾਰ ਸਾਬਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੀਮਾਰ ਮਾਂ ਦੀ ਹੀ ਪੈਰੋਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਨੀਲ ਗਰਾਊਂਡ 'ਤੇ ਪੈਰੋਲ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਸਾਂਗਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੈਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਕੋਈ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਰੂਟੀਨ ਪੈਰੋਲ ਮਿਲ ਹੀ ਵੀ ਆਮ ਕੈਂਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰੋਲ ਹੈ ਕਿ ਸੁਨੀਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਫੈਂਟ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਬਾਬਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰ ਦੇ ਸਨ, ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 3 ਸਾਲ ਤੱਕ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਤਪਾਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਸੁਨੀਲ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਦਾਦਰੀ ਸਾਂਗਵਾਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਮ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਭਾਲ ਰਹੀਮ ਨੇ 3 ਵਾਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪੈਰੋਲ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਜੋ ਜਾਣ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਆਪਣੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੱਕ 'ਚ ਭੁਗਤਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦਾਦਰੀ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੇਲ ਸੁਪਰਫੈਂਟ ਦੇ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪਛਾਣ 'ਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਸੁਨੀਲ ਰੂਟੀਨ ਪੈਰੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਬਾਬਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਦਾਦਰੀ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਜ਼ਰੀਏ ਅੰਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਸੀਟ ਤੋਂ ਪੈਰੋਲ ਲੈ ਵੀ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਸੁਨੀਲ ਬਬੀਤਾ ਫੋਗਾਟ ਪਿਛਲੀਆਂ 2019 ਦੀਆਂ ਸਾਂਗਵਾਨ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ, ਪਰ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਉਹ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦਕਿ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਇੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਰੂਟੀਨ ਪੈਰੋਲ ਸਾਂਗਵਾਨ ਜੋ ਕਿ ਜਜ਼ਪਾ ਦੇ ਅਤੇ ਕੈਂਦੀ ਦਰਮਿਆਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ, ਉਹ ਦੂਜੇ ਸਬਾਨ 'ਤੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਾਡੇ ਦੋ ਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵੀ ਰਿਹਾ ਆਏ ਸਨ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਹੋ ਤਾਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਇਲਾਜ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ

ਡਾ. ਸੈਮੂਲ ਹਾਇਮੈਨ ਇੱਕ ਫਿਜ਼ਿਸ਼ਿਅਨ
ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ
ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ
ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਿਨ - 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ
ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਲੋਕ
ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਖਤਮ
ਕਰਨ 'ਚ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਕਿਡਨੀ
ਅਤੇ ਥਾਈਰੋਇਡ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ
ਵਧੀਆ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ
ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਵਾਈ ਬੁਖਾਰ, ਜੁਕਾਮ,
ਖਾਂਸੀ, ਪਥਰੀ, ਹਾਰਮੌਨਲ ਸਮੱਸਿਆ,
ਬਾਂਝਪਨ ਆਦਿ ਲਈ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਸਭ
ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਜੇਕਰ ਤੁੱਸੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਪੇਕਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਲਈ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਇਲਾਜ ਬਹੁਤ
ਛਾਇਦੇ ਮੰਦ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ
ਦਵਾਈਆਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਹੀ
ਲਵੇ॥ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਕਵਾਂ ਨਿਯਮ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ
ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਧੁੱਪ 'ਚ ਖੁੱਲਾ ਨਾ ਰਖੋ। ਇਸ ਨਾਲ
ਦਵਾਈ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਘੱਟ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈ ਹੇਸ਼ਾ ਦੱਸੀ
ਡੋਸੇਜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਲਵੇ॥ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ

A close-up photograph of a pile of various colored capsules (orange, blue, white) spilling out of an open orange glass bottle. The capsules are scattered across the frame, with some in sharp focus in the foreground and others blurred in the background. The lighting highlights the reflective surfaces of the capsules and the bottle.

ਡਾ. ਅਮਿਤਾ 9915769020

ਆਓ ! ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਦੇਈਏ

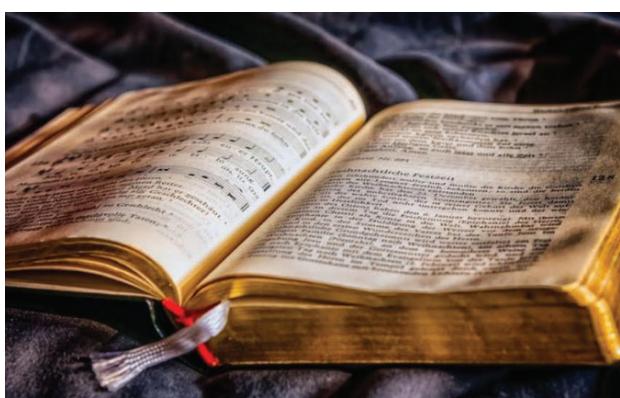

ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ , ਜੁਰੂਰਤਾਂ , ਖਰਚ ਅਗਿਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਨਿਰਾਧਿਤ ਬਜਟ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਬਣਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਵਸਤਾਂ , ਜੁਰੂਰਤਾਂ , ਖਰੀਦਦਾਰੀਆਂ , ਮਨੋਰਜਨ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਲੀਆਂ ਜੁਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਝਲਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਬੌਧਿਕਤਾ , ਸੋਚ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ - ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੌਧਿਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ , ਬੌਧਿਕ ਪ੍ਰਭੂਲਤਾ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦੀ

ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356

ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ , ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਹਿਮ
ਮੌਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਚੇਚਾ
ਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਾਡਾ ਬੋਧਿਕ ਪੈਂਧਰ ਉੱਚਾ
ਸੱਚਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿ
ਜੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ । ਚੰਗੀਆਂ
ਤਾਬਾਂ - ਰਸਾਲੇ ਸਾਡੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੀ ਹਨ , ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ - ਵਿਦੇਸ਼ ,
ਤਿਹਾਸ , ਤੱਤਕਾਲੀਨ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਗੁਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਝਵਾਨ ਨਾਗਰਿਕ
ਦੁਆਰੀਂ ਦੇ ਰਾਹ ।

ਕਿਤਾਬਾਂ - ਰਸਾਲ ਆਦਿ ਬੁਗਦਣ ਤ ਹੁਰਜ
ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ
ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਅਕਸਰ ਇਹ
ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਹ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ
ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਬਣਾਈ ਕੋਠੀ / ਘਰ ਵਿੱਚ
ਹੋਰ ਭੌੜਕ ਸੁੱਖ - ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਤਾਂ
ਬਹੁਤ ਭਰਮਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਨੀ ਕੋਠੀ
ਜਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਲੱਭਿਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਦੀ। ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਲਈ
ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ
ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ - ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ
ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਸਾਲੇ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਆਦਿ ਪਰਿਵਾਰਕ
ਜੀਆਂ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ

ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਰਸੀਏ ਹੀ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਣਾ ਸਾਡੀ ਰੂਹ ਦੀ ਮੁੱਗਾਕ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਾਧਨ ਹੈ । ਸਾਡੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ , ਮਹਾਂਪੁਰਖ , ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ , ਚੰਗੇ ਰਸਾਲਿਆਂ , ਅਖਬਾਰਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੀ ਰਹੇ । ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਸਾਡਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ , ਉਥੋਂ ਸਾਨੂੰ ਵੱਡੇ - ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਬਾ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ , ਚੰਗੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਥਾਂ ਦੇਈਏ , ਤਾਂ ਜੋ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਥਾਂ @ਤੇ ਛੇਟੀ - ਵੱਡੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਬਣਾ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਨੇ @ਤੇ ਸੁਹਾਗੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ; ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਲ - ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨਦਾਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਬਜਟ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਛੇਟੀ - ਮੇਟੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਬਣਾ ਲਈ ਜਾਵੇ , ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ - ਰਸਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਪਤਿਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਚੇਟਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ । ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਵਿਅਰਸ ਗਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ; ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਪਾਇਆ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁੱਝ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

A close-up photograph of an open antique book. The pages are made of aged, yellowed paper with dark ink printed in two columns. The book is set against a dark, textured background.

ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਉਹ ਯੁੱਗ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਾਂਗ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਲ੍ਹਾ ਸੀ ਜੋ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਵਡਾਦਾਰੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਣ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਸਤ ਦੇ ਪਸੀਨੇ @ਤੇ ਖੁਨ ਛਿੜਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਠਿਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਹਾਇਆ ਖੁਨ ਆਪਣੀ ਸਫੈਦਤਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਤੇ ਥੋੜੀ ਗਈ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਨੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚਿੱਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਸਾਸਨ ਰੂਹ ਦੇ ਜਾਗ ਜਾਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ ਜਿਸਦਾ ਦਿਲ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਦਰਦ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਬੇਵਸੀ ਉਸ ਦੇ ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਖੰਜਰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋਹਣੇ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

लेखक: ज्ञानरत्न काबिल ज्ञानरत्न

ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਤਲਵਾਰ
 ਸਾਰੀਆਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੇਵਸੀ
 ਦੀ ਹਾਲਤ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਵਾਦ ਕੌੜਾ
 ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਪਿਆਰ
 ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਕਦੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਧਰਤੀ ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, -ਹੋ ਬਹਿਮੰਡ ਦੀ ਆਤਮਾ,
 ਗਵਾਹ ਬਣੋ, ਮੈਂ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ, ਸੁਆਰਬੀ,
 ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਹਿਣ ਦੀ
 ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। -ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਬੇਵਸੀ ਦੀਆਂ
 ਪੁਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਅੰਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ
 ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਦਿਵਾਲੀ ਏਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ
 ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ ਨੂੰ ਵਿੱਨ੍ਹੁਣ ਵਾਲੀਆਂ
 ਦਿਲ ਕੰਬਾਊਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਕਹਾਂ
 ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ
 ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ
 ਕਿ ਹਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਮੇਰੀ ਹੋਂਦ ਦੁਆਰਾ ਹਿੱਸਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ
 ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ
 ਸੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧੂਆਂ ਉਠਦਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ ਵਿਚੋਂ
 ਭੁਖਿਆਂ ਦੀ ਪਸਲੀ ਚੁਭਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਗਰੀਬੀ
 ਦੇ ਮੰਜ਼ੇ @ਤੇ ਪਏ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇਖ ਕੇ
 ਇਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦੂਰ
 ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੀਰੀਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ
 ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਅਥਵਾ-ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਦਿਲ ਉਸ
 ਦੀ ਛਾਤੀ ਵਿਚ ਪੜਕਣ ਲੱਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਦਾਸੀ
 ਦਿਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ @ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ

ਰਿਸ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਨਾਮ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ

ਪਿਛੇ ਦਿਨੀ ਇਕ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਹ ਰੋਗ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੇ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ, ਉਸ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਖਿਲਾਫ ਬਸਪਾ ਮੁਖੀ ਮਾਇਆਵਤੀ, ਅਜ਼ਾਦ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਐਸਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ਬਦ, ਆਜ਼ਾਦ ਇਹਨਾਂ ਪੂਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦਿੱਤੇ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਚਿਗਾਗ ਹੈ, ਨਾ ਦੇਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਰੀਦ ਪਾਸਵਾਨ ਸਮੇਤ ਕੋਈ 21 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਲਿਤ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ @ਦਲਿਤਾਂ@ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਭਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 21 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਦਸ ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਘੱਟ ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਰਹੀ ਗੱਲ @ਕ੍ਰੀਪੀ ਲੇਅਰ@ ਦੀ , ਇਸ ਮਿਲਿਆ। ਕੀ ਪੈਮਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ? ਕੁਝ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਾ

ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਦਿਲਿਤ ਵਰਗ ਵੰਡਿਆ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ @ਕ੍ਰੀਮੀ ਲੇਅਰ@ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ @ਕ੍ਰੀਮੀ ਲੇਅਰ@ ਦੇ ਸਬੰਧ ਆਉਣਗੇ, ਕਿਹੜੇ ਨਹੀਂ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ -ਇਹ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ @ਕ੍ਰੀਮੀ ਲੇਅਰ@ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਆਰਥਿਕ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ, ਜਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਉਂਤੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ @ਕ੍ਰੀਮੀ ਲੇਅਰ@ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। @ਦਿਲਿਤ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤੁਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ 1975 ਵਿੱਚ @ਕ੍ਰੀਮੀ ਲੇਅਰ@ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਅਖ਼ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 39 ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 25 ਪ੍ਰਸੈਂਟ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮਜ਼ਬੀ ਸਿੱਖ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ @ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ@ ਅਤੇ ਬਾਲਮੀਕੀ ਦੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ 12.5 ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ਾਡੀਲਡ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਆਹੁਦੇ ਮਾਣ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਾਸਟ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ 37 ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ 12.5 ਆ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਪ੍ਰਸੈਂਟ ਕੋਟਾ ਰਹਿ ਜਾਣ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਮਹਿੰਗੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ 2004 ਵਿੱਚ ਇਕ (ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਣਾਂ ਵੀ ਲੜਦੇ ਹਨ। ਅਗਲੀ ਟਿਕਟ ਨਾਮ ਦੇ) ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਚੈਲੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 2010 ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਰ ਫੈਸਲੇ ਅੱਗੋਂ ਝੁਕਣ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਲੋਕ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਨਾਲੇ ਫਿਰ ਕ੍ਰੀਡੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੇਅਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਿਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਫੰਡ ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣੀ ਪਿਆ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ-ਦੋ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਅਤੇ ਉਹ ਕੋਟੇ ਅੰਦਰ ਕੋਟਾ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰੀਮੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ @ਕ੍ਰੀਮੀ ਲੇਅਰ@ ਲੇਅਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰਨਗੇ; ਨਾਲੇ (ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਕੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖਾਂ ਨਵਿਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਕੱਟਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ) ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਆਲਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਰ ਫੈਸਲੇ ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਝੁਕਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਕਰਨਗੀਆਂ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਵੈਸੇ ਪੁੱਛਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ, ਇਸ ਕਿ $\frac{1}{2}$ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਨ, ਜਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮਿਥੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵਿਤਕਰੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਇਹ ਅਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਲੇਅਰ@ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਪਦੇਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਦਿਲਤ ਮਸੀਹਾ @ਕਾਂਸ਼ੀ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰਾਮ@ ਜੀ ਦਾ ਇਕ ਨਾਹਰਾ ਸੀ $\frac{1}{2}$ ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਕਿਸੇ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਸਾ ਕੋਈ ਟਰੱਸਟ, ਸੰਬਿਧਾਨ ਖ਼ਸ਼ੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਧਿਕਾਰ ਭਾਗੀ, ਉਨ੍ਹੀਂ ਉਸਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ। ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲ ?ਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ / ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ? ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਦਿੱਕ ਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕੱਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚ ਸਿੱਖਿਆ

ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਲਾਜ
ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਲਾਜ
ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਮਸਲੇ ਜਿਵੇਂ
ਬੈਕਲਾਗ ਪੂਰਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ
ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਲੜ੍ਹ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਜਾਤੀ
ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੌਰਟਾਂ ਕੇਸ
ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ (ਟਰੱਸਟ/
ਸੰਸਥਾ) ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇ ?
ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਤਕ ਕਿਤੇ ਪੜ੍ਹਨ
ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਇਹਨਾਂ
ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ
ਗਈ।

**ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਢਲਾਡਾ
94176 42327**

ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਬਿਗਾਜਮਾਨ ਨੇ, ਪਰ ਵਜਦੇ ਫਿਰ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਛੋਟੀ ਜਾਤ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਸੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਕਹਾਂਗਾ -
 ਅਸਮਰਥ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੀ ਹੈ, ਕਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਬੰਦ ਕਰਵਾਓ
 ਹਨ, ਗਰੀਬ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਮਾਊਨੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਨੇ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਰਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਅਪਾਹਜਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਈ ਰਿਕਸ਼ ਤੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਕਿਤੇ ਨਕਲੀ ਅੰਗ ਲਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਕਿਤੇ ਇਹਨਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਛੋਟੇ ਸਾਧਨ ਰੋੜੀ, ਰਿਕਸ਼ਾ ਆਦਿ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਵੀ ਛੋਟੀ ਜਾਤ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਸੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਕਹਾਂਗਾ -
 ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੀ ਹੈ, ਕਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਬੰਦ ਕਰਵਾਓ
 ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਆਹੁਦੇ ਤੇ ਵਿਗਾਜਮਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਇਕ ਜਾਤ ਸਾਬੀਓ।
 ਕਰਕੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਨੀਂਹ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਵਾਓ ਸਾਬੀਓ।
 ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਪੱਕਾ
 ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਪੱਕਾ
 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ, ਬਹੁਤੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਤਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਧੱਕਾ
 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਥ ਕੌਰਵਿੰਦ ਅਗਿਦ ਨੂੰ ਸਾਬੀਓ।
 ਅਖੁੱਤੀ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣੀ ਜਾਤ
 ਜਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਹਾਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੀ।

ਤੇ ਇਧਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੋਈ @ਕ੍ਰੀਮੀ ਲੇਅਰ@ (ਚੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ) ਗਰੀਬ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਢੂਈ ਨੀ ਮਾਰਦੀ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਗੱਡਾ ਨਿਵਾਉਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਆਪਣੀ ਐਸ਼ ਪੁਸਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਪਿੰਡੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਵਿਸੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਾਤ @ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ@ ਨਾਲ ਹੈ ਵਕਤੀ ਸਨਮਾਨ ਢਾਪਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਨਮਾਨ ਸਾਬੀਓ। ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉ ਸਕਣ। ਫਾਇਦਾ ਘੱਟ ਇਹਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।	ਹਣ ਮਾਮੂਲੀ ਰਹਿਗਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਕਤੀ ਸਾਬੀਓ।
ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਦਾਲਿਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੱਜ ਵੱਜ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।	ਫਾਇਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਭਿਆਨਕ @ਜਾਤੀ ਸਿਸਟਮ@ ਨੂੰ ਝਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਦਾ ਪਵਾਉਣ ਦੀ।
ਕੇ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ :-ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਕੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰ	ਜਿਹਦੇ ਕਰਕੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੱਜਾਦ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਖੌਤੀ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ ਜਾਰੀ ਹਨ।
ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਪ੍ਰਾਪਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹੇਠਲੇ ਵਰਗ ਤੇ ਤਰਸ ਖਾ ਕੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਕੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਡੱਡ ਦੇਣੀ	ਲਵਾਓ ਪਬੰਦੀ ਨਾਮ ਨਾਲ @ਗੋਤ-ਜਾਤ@ ਉਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ। ਕਿਸੇ ਥਾਂ, ਬਸਤੀ ਨਾਲ ਨਾ ਲੱਗੇ ਐਸਾ ਨਾਮ ਜੀ।
	ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ @ਨਾਮ@ ਮਗਰ ਲੱਗੇ ਜਾਤ ਗੋਤ ਸਮੇਤ ਨਵਾਂ ਲੱਗਿਆ ਟੈਂਗ (ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਖੱਤਰੀ ਵੈਸ਼ ਸੁਦ ਦਾ ਨਵਾਂ ਵਰਜਨ) @ਜਨਰਲ, ਬੀ.ਸੀ, ਐਸੀ.ਸੀ, ਐਸ.ਟੀ@ ਅਤੇ ਐਸਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਜਗਾ ਬਸਤੀ ਅਤੇ ਐਸਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਜਗਾ ਬਸਤੀ
	ਜੋ ਉਚੇ ਨੀਵੇਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਰੇ ਬਿਆਨ ਜੀ। ਮੇਜਰ @ਜਾਤ@ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਪਾਓ ਯੋਗਦਾਨ ਸਾਬੀਓ। ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਇੱਕ ਹੀ ਸਮਾਨ ਸਾਬੀਓ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

7 NIGHTS 2025
SPRING BREAK SPECIAL

Travel

GREECE

(3 NIGHTS) ATHENS

(3 NIGHTS) SANTORINI

(2 NIGHTS) MYKONOS

PER PERSON
\$2749
ON DOUBLE
OCCUPANCY

INCLUSION

- LUXURIOUS ACCOMODATION
- ALL BREAKFAST INCLUDED
- ALL SIGHT SEEING ON PRIVATE BASIS
- ALL AIRPORT TRANSFER ON PRIVATE BASIS
- ATHENS - MYKONOS - SANTORINI VIA FERRY

VALID IN
MARCH - JUNE

516-216-4433
516-690-1257

Call Now

22 W MARIE ST
HICKSVILLE, NY 11801

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor

Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 269

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 SEPT TO 19SEPT , 2024

A Sumit Arya & Maryam Khan Production
Destination Shaadi, Pines Manor, Riverview Ballroom, Saroj Studios, White Wave Events & Muznab Weddings Present

DULHAN EXPO

SOUTH ASIAN Bridal Shows FALL 2024

Plan Your Wedding or Any Event in One Day

60+ EVENT PLANNING BOOTHS PER EXPO
15-20 JEWELRY & FASHION SHOPPING BOOTHS
3 DESIGNER FASHION SHOWS PER EXPO
5 LIVE MUSIC & DANCE SHOWCASES
\$10,000 RAFFLES + \$50,000+ COUPONS
FREE MEGA FOOD TASTING [CATERING SAMPLING]

NORTH JERSEY

SUN DAY 12-6 PM Sep. 22 2024

@ RIVERVIEW BALLROOM

700 Palisadium Dr, Cliffside Park NJ 07010

DULHAN EXPO + DESTINATION SHAADI 2-IN-1

EDISON NJ

TUES DAY 3-9 PM NOV.5 2024

@ PINES MANOR

2085 Lincoln Hwy, Edison NJ 08817

ELECTION DAY (AFTER-WORK)

INTERNATIONAL WHATSAPP
+1.732.595.6096

Register Now for Free Entry Passes:

DULHANEXPO.COM 732.754.1894

DulhanExpo provides it's Vendors a Promotional Platform & the Brides/Visitors a 1-Stop Shopping Convenience. Dulhan Inc. is not responsible for any Claims made by the Vendors & Delivery of Raffles and/or Deals offered by them. Please spend time Evaluating their Talent, Quality and Professionalism and Check all the References before Hiring them. We will be taking all Precautions related to Communicable Diseases and Following the Guidelines by the CDC, WHO, and the Government. Vendors and Attendees are to adhere to then applicable large gathering guidelines. DulhanExpo, its Vendors & the Venues are not to be held responsible for a Rare Possibility of any type of Infection or Health Issues. Due to some restrictions some of the amenities may not be deliverable as announced.

FREE ADMISSION

FREE PARKING, FREE FOOD-CAKE-COFFEE TASTING
FREE PHOTOS, T-SHIRTS, GOODIE BAGS & RAFFLES